

Utjecaj posebnih okolnosti na oporezivanje obveznika poreza na dobit

Grizelj, Andrea

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:129:991663>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

*Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-24***

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

**VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić**

**Specijalistički diplomski stručni studij
Financijski menadžment**

ANDREA GRIZELJ

**UTJECAJ POSEBNIH OKOLNOSTI NA OPOREZIVANJE
OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT**

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, srpanj 2022. godine

**VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić**

**Specijalistički diplomski stručni studij
Financijski menadžment**

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

**UTJECAJ POSEBNIH OKOLNOSTI NA OPOREZIVANJE
OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT**

Mentor:
Dario Lešić, univ.spec.oec.

Studentica:
Andrea Grizelj

Naziv kolegija:
UPRAVLJANJE POREZIMA

JMBAG studenta:
0234057104

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
ABSTRACT	2
1. UVOD.....	3
2. O POREZIMA	6
2.1 POREZNI SUSTAV	6
2.2 POREZNA REFORMA	8
2.3 PROVEDBA REFORME.....	10
3. POREZ NA DOBIT	14
3.1 POREZNI OBVEZNIK	14
3.1.1 Neprofitne organizacije	16
3.1.2 Obveznici poreza na dobit po odbitku.....	16
3.2 POREZNA OSNOVICA	16
3.2.1 Novčano načelo	17
3.2.2 Paušalna osnovica	18
3.2.3 Osnovica poreza na dobit po odbitku	20
3.3 POREZNI GUBITAK	20
3.4 POREZNE STOPE	20
3.5 POREZNO RAZDOBLJE	21
3.6 SASTAVLJANJE I PODNOŠENJE POREZNE PRIJAVE	23
3.6.1 Porezna prijava	23
3.6.2 Rokovi i načini podnošenja	26
4. POSEBNE OKOLNOSTI PREMA OPZ-u	30
4.1 MJERE PLAĆANJA POREZNIH DAVANJA	32
4.2 TRAVANJSKI PAKET MJERA.....	35

4.3	OSTALE MJERE	36
4.4	SMANJENJE VISINE PREDUJMOVA ZA VRIJEME TRAJANJA POSEBNIH OKOLNOSTI	38
5.	ZAKLJUČAK	44
6.	IZJAVA.....	46
7.	POPIS LITERATURE	47
7.1	KNJIGE I RADOVI	47
7.2	ZAKONI I PROPISI.....	48
7.3	INTERNETSKI IZVORI.....	49
8.	POPIS SLIKA I TABLICA.....	51
8.1	POPIS SLIKA.....	51
8.2	POPIS TABLICA	51
	ŽIVOTOPIS.....	52

POPIS KORIŠTENIH POKRATA I KRATICA

- BDP - Bruto domaći proizvod
- EU - Europska unija
- JPPU - Jedinstveni portal Porezne uprave
- MO - Mirovinsko osiguranje
- OPZ - Opći porezni zakon
- PDV - Porez na dodanu vrijednost
- PK - Porezna kartica
- RH - Republika Hrvatska
- U-RA - Knjiga ulaznih računa
- ZO - Zdravstveno osiguranje
- ZOR - Zakon o računovodstvu
- kn - kuna
- mil. - milijun
- mlrd. - milijarda
- npr. - na primjer

SAŽETAK

Kompleksnosti poreznog sustava Republike Hrvatske dodatno je doprinijela i proglašena epidemija bolesti COVID-19 početkom 2020. godine. Provođenjem sveobuhvatne porezne reforme nastojala se stvoriti pozitivna poduzetnička klima, privući investicije i osnažiti gospodarstvo. Tek što su na snagu stupile zakonske izmjene obuhvaćene četvrtim krugom porezne reforme, bilo je potrebno žurno mijenjati ili dopuniti pojedine propise kako bi vladine mјere uslijed nastupa posebnih okolnosti donesene s ciljem očuvanja gospodarskih aktivnosti imale i zakonsko uporište. Rad opisuje strukturu hrvatskog poreznog sustava te višegodišnju provedbu porezne reforme s naglaskom na jedan od poreznih oblika kojim se oporezuju poduzetnici te zakonski okvir kojim je on uređen. Definira osnovne pojmove vezane uz porez na dobit i porezne obveznike kao i načine utvrđivanja porezne osnovice i porezne obveze. Radi olakšavanja poslovanja poduzetnika u novonastalim okolnostima te osiguranja daljnog rada uz očuvanje radnih mјesta, Vlada RH je donosila odluke o provedbi mјera radi ublažavanja posljedica pandemije, čije će učinke na oporezivanje poreznih obveznika rad analizirati.

Ključne riječi: Porezna reforma, porez na dobit, porezni obveznik, porezna obveza, mјere uslijed nastupa posebnih okolnosti

IMPACT OF SPECIAL CIRCUMSTANCES ON CORPORATE TAX TAXPAYERS' TAXATION

ABSTRACT

The complexity of the Croatian tax system was further contributed to by the COVID-19 epidemic declared at the beginning of 2020. The aim of the comprehensive tax reform was to create a positive environment for undertakings, attract investments and strengthen the economy. Immediately after the legislative amendments from the fourth round of the tax reform had entered into force, it was necessary to promptly amend particular regulations so that there would be a legal basis for the government measures adopted due to the occurrence of exceptional circumstances in order to maintain economic activities. The paper describes the structure of the Croatian tax system and the implementation of the tax reform over a number of years, focusing on one of the forms of taxation of undertakings and the legal framework governing it. It defines the basic concepts related to corporate income tax and taxpayers and the methods for determining the taxable amount and tax liabilities. To make it easier for undertakings to do business in these new circumstances and to ensure continuation of operations while preserving jobs, the Croatian Government decided to implement measures to mitigate the consequences of the pandemic, whose effects on the taxation of taxpayers will be analyzed in this paper.

Key words: tax reform, corporate income tax, taxpayer, tax liability, measures due to the occurrence of exceptional circumstances

1. UVOD

Poduzetnici, za koje možemo reći da su snaga koja pokreće ekonomiju, u svom gospodarskom djelovanju konstantno se susreću sa izazovima koje donosi suvremeno okruženje. Ono svojom dinamikom i kompleksnošću tjera poduzetnike, bilo da se radi o fizičkim osobama (samostalnim djelatnostima, obrtnicima), bilo o organizacijama, pravnim osobama (trgovačkim društvima), da uvijek iznova traže inovativna rješenja kao odgovor na probleme i prepreke koje se javljaju u svakodnevnoj borbi za uspjeh u tržišnom natjecanju.

Bilo koji vid poduzetničke aktivnosti oduvijek je bio i bit će izložen određenim poslovnim rizicima radi čijih se utjecaja poslovanje mora prilagođavati novonastalim uvjetima. Iako je za očekivati da će se tijekom „životnog vijeka“ nekog poslovnog subjekta, prije ili kasnije, pojaviti određeni rizik (ili više njih), jer rizik i neizvjesnost su dio poslovanja, scenarij u svjetskom gospodarstvu kakvom svjedočimo posljednje tri godine, vjerojatno nitko nije mogao predvidjeti.

Rizike poslovanja Kereta (2020:50) dijeli na vanjske i unutarnje. Vanjski rizici mogu biti oni koji se pojavljuju u užem okruženju poduzetnika, odnosno na razini nacionalnoga gospodarstva i na globalne rizike koji se pojavljuju na svjetskoj razini. Ono što je zajedničko vanjskim rizicima je nemogućnost njihove kontrole.

Nadalje, Kereta (2020:59) navodi da globalni rizici mogu biti:

- „ - prirodni, ekološki, klimatske promjene (globalno zatopljenje, porast temperature, nestašica pitke vode)
- terorizam kao posljedica radikalnog fundamentalizma bilo kojeg predznaka i iz bilo kojih razloga
- pojava i širenje novih zaraznih bolesti
- porast starijeg, radno neaktivnog stanovništva u razvijenim zemljama, te istovremeno rast stanovništva u nerazvijenim zemljama što dovodi do migracija, miješanja kultura, običaja, ponašanja, vjere
- nuklearna opasnost.“

„Uz globalne, ostali vanjski rizici koji su značajniji na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini mogu se razvrstatи na:

- politički, socijalni (rizik zemlje, rat, demokratičnost političkog sustava i vlasti)
- pravni, zakonodavni, regulatorni (česte promjene zakona, neovisnost sudstva)

- tehnološki (brzina inovacija u industrijskoj grani)
- tržišni (razvijenost tržišnih institucija, suzbijanje monopolnog ponašanja)
- gospodarski (rast nacionalnog BDP)“ (Kereta, 2020:60).

Upravo su spomenutim „pravnim, zakonodavnim, regulatornim“ rizicima poduzetnici u RH najviše izloženi radi čestih zakonskih promjena, a posebno tu možemo istaknuti izmjene poreznih propisa, kojih je u posljednjih nekoliko godina radi provođenja porezne reforme bilo zaista mnogo.

Kad tome pridodamo i pandemiju uzrokovanoj koronavirusom koja je prouzročila krizu globalnih razmjera i promijenila privatni i poslovni svijet, zaista govorimo o **posebnim**, nesvakidašnjim **okolnostima** pod kojima su poduzetnici bili prisiljeni obavljati svoju djelatnost. U našoj zemlji, tešku gospodarsku situaciju dodatno su opteretile i posljedice dvaju razornih potresa u razdoblju kraćem od jedne godine, za koje procjene štete iznose „86 milijardi kuna procijenjenih šeta u Zagrebu i okolici i 41,6 milijardi kuna za Banovinu, što je oko 128 milijardi kuna“¹.

Nakon što je 11. ožujka 2020. od strane WHO (*World Health Organization*) proglašena pandemija COVID-19, i hrvatski je ministar zdravstva, Vili Beroš, donio odluku o proglašenju epidemije koronavirusa u Republici Hrvatskoj.²

Radi suzbijanja negativnih učinaka pandemije COVID-19 na ekomske aktivnosti, bilo je potrebno donijeti odgovarajuće mjere za pomoć gospodarstvu. Od proglašenja pandemije u ožujku 2020., Vlada RH je predlagala pakete mjera koje su bile namijenjene prevladavanju krize koju je uzrokovala pandemija i primjena epidemioloških mjer. Cilj mjer bio je poduzetnicima dati poticaj za zadržavanje radnih mesta, te rješavanje nelikvidnosti kod onih čija je poslovna aktivnost bila smanjena ili prekinuta uslijed epidemije.

Rad analizira poteškoće u podmirivanju poreznih i drugih obveza radi poremećaja u poslovanju poduzetnika, u RH izazvanih pandemijom i potresom, te utjecaj poduzetih vladinih mjer, kao i provedenih izmjena i dopuna zakona obzirom na nastale posebne okolnosti koje su definirane

¹ Vlada RH. Vijesti. (22.03.2021.) Dostupno na [Vlada Republike Hrvatske - Vlada u procesu osiguravanja oko 28,5 milijardi kuna za obnovu potresom pogodjenih područja \(gov.hr\)](https://www.vlada.hr/vijesti/2021/03/22/285-milijardi-kuna-za-obnovu-potresom-pogođenih-područja) Pristupano 15.06.2022.

² Ministarstvo zdravstva. Dokumenti. (11.03.2020.) Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19. Dostupno na [55BW-5e-20200327150955 \(gov.hr\)](https://www.vlada.hr/dokumenti/55bw-5e-20200327150955). Pristupano 15.06.2022.

Općim poreznim zakonom („Narodne novine“ broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 - dalje u tekstu: OPZ).

Rad je podijeljen u pet cjelina i nakon uvoda uvesti će potencijalnog čitatelja u „porezni svijet“ donoseći osnove u definiranju poreza i poreznog sustava u Republici Hrvatskoj te promjene koje su pratile taj sustav tijekom vremena.

Pokušati će približiti i sažeti zakonodavne izmjene provedene kroz pet krugova reformi radi njihove važnosti na svakodnevno obavljanje gospodarske djelatnosti poduzetnika, prvenstveno poreznih obveznika poreza na dobit.

Treće poglavlje detaljnije obrađuje sustav oporezivanja dobiti, podrobnije razjašnjava osnovne pojmove kao što su porezni obveznik, porezne stope, načine i rokove podnošenja poreznih prijava.

Četvrta cjelina analizira nastup posebnih okolnosti i njihovu refleksiju na porezne obveznike poreza na dobit predstavljajući mjere Vlade Republike Hrvatske donošene sa ciljem održavanja likvidnosti, gospodarske aktivnosti i zaposlenosti kod poduzetnika te postupke poreznog tijela u danim okolnostima.

Rad je teorijski i tijekom pisanja rada korištena je stručna literatura, časopisi i glasila (Internet izdanja), te su konzultirane službene Internet stranice Porezne uprave, Ministarstva finančija i ostali relevantni internetski izvori.

2. O POREZIMA

Prihodi građana i poduzetnika usmjereni državi za financiranje sveopćih funkcija države, opće i zajedničke potrebe, nazivaju se porezi. Prema općim odredbama OPZ-a, porezi su javna davanja i definirani su kao „novčana davanja i prihod su proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka. Trošarine se smatraju porezima.“³

Karakteristično za poreze je „da su porezi prisilni prihodi države, da su izvedeni iz fiskalnog suvereniteta države, da su nepovratni, da za ubrane poreze ne postoji izravna protunaknada ili protučinidba, da nemaju unaprijed utvrđenu svoju troškovnu destinaciju odnosno točno utvrđenu namjenu za koju će biti utrošeni, da se ubiru radi javnog interesa i to dominantno u novcu“ (Balog i Lešić, 2021: 31).

2.1 POREZNI SUSTAV

Porezni sustav definiramo kao ukupnost svih poreznih oblika koji istodobno egzistiraju na području jedne zemlje pomoću kojih se prikupljaju javni prihodi.

Porezni sustav naše zemlje temelji se na odredbama članka 51. Ustava RH („Narodne novine“ broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) prema kojem:

- „Svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima.
- Porezni sustav se temelji na načelima jednakosti i pravednosti.“⁴

Unutar hrvatskog poreznog sustava, Cipek i Eljuga (2019:36) kategoriziraju poreze na sljedeći način:

- „1. izravni porezi (stjecanje)
 - Porez na dohodak
 - porez na dobit
 - porez na naslijedstva i darove
 - prikez porezu na dohodak
- 2. neizravni porezi (potrošnja)

³ Porezna uprava. Propisi. Opći porezni zakon. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

⁴ Zakon.hr. Ustav Republike Hrvatske. Dostupno na Ustav Republike Hrvatske - Zakon.hr. Pristupano 15.06.2022.

- PDV
 - porez na potrošnju
 - porez na promet nekretnina
 - posebni porez na promet (trošarine)
3. imovinski porezi (posjedovanje)
- porez na kuće za odmor
 - porez na plovila
4. ostali porezi
- porez na korištenje javnih površina
 - porez na automate za zabavne igre
 - porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću
 - naknada za priređivanje nagradnih igara“.

Ako promatramo pripadnost, porezi se dijele na „državne poreze – pripadaju državnom proračunu, županijske poreze – pripadaju županijskim proračunima ili proračunu grada Zagreba, gradske ili općinske poreze – pripadaju gradskim ili općinskim proračunima, zajedničke poreze – dijelom pripadaju županijskim i dijelom gradskim/općinskim proračunima“ (Cipek i Eljuga, 2019:38).

Na slici 1 prikazana je podjela poreznih oblika u hrvatskom poreznom sustavu prema pripadnosti.

Državni porezi	Županijski porezi	Gradski /općinski porezi	Zajednički porez
<ul style="list-style-type: none">• PDV• Porez na dobit• Posebni porezi (trošarine)• Porezi na dobitke od igara na sreću i nagradnih igara	<ul style="list-style-type: none">• Porez na nasljedstva i darove• Porez na cestovna motorna vozila• Porez na plovila• Porez na automate za zabavne igre	<ul style="list-style-type: none">• Pritez porezu na dohodak• Porez na potrošnju• Porez na kuće za odmor• Porez na korištenje javnih površina• Porez na promet nekretnina	<ul style="list-style-type: none">• Porez na dohodak

Slika 1 „Podjela prema pripadnosti državnim/županijskim/gradskim/općinskim proračunima“

Izvor: Izrada autorice prema Cipek, K. i Eljuga, A., „Izravni, neizravni i imovinski porezi – povijesni pregled, značajke i komparativna analiza“. (2019). Zagreb: Porezni vjesnik

2.2 POREZNA REFORMA

Hrvatski porezni sustav, kakav danas poznajemo, stvoren je 90-tih godina prošlog stoljeća donošenjem novih zakona kao što su npr. Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak i Zakon o porezu na dodanu vrijednost. S vremenom su i oni prolazili kroz izmjene i dopune, a posebno su promjene bile nužne radi usklađivanja sa pravnom stečevinom Europske unije uoči i nakon pristupanja Republike Hrvatske toj organizaciji, 01. srpnja 2013. godine.

2016. godine usvajanjem „Nacionalnog programa reformi Vlade Republike Hrvatske“⁵, ustanovljena je nužnost provođenja cjelovite porezne reforme u svrhu omogućavanja boljih uvjeta poslovanja poduzetnicima te domaćim i stranim ulagačima. Bilo je potrebno provesti kompleksnu analizu poreznog sustava koji je proteklih godina radi brojnih izmjena dovodio do nesigurnosti u poslovanju i odbijanju potencijalnih ulaganja. Kalčić i Vuraić Kudeljan (2021:25) navode da podaci pokazuju „da su se u razdoblju od 2012. do 2015. porezni propisi izmijenili ili dopunili 44 puta“.

Takve opetovane izmjene uzrokuju nepovjerenje u sami sustav, ali i u djelatnike unutar tog sustava, jer su upravo te promjene propisa dovodile do njihova nepoznavanja što je često rezultiralo neujednačenim postupanjem u pojedinim postupcima.

Transparentnošću i stabilnošću regulatornih čimbenika i administracije ostvaruju se povjerenje i sigurnost toliko potrebni za uklanjanje zapreka kontinuiranom razvoju poduzetništva i ulaganja.

Reformom se namjeravalo postići porezno rasterećenje, ali i rasterećenje u neporeznim davanjima, kao i uspostaviti jednostavniji i stabilniji porezni sustav.

Na slici 2 i slici 3 tabelarno su prikazana administrativna rasterećenja gospodarstva u 2019. godini po područjima, prema SCM⁶ metodologiji.

⁵ Vlada RH. Nacionalni program reformi. [Nacionalni_program_reformi_2016_\(NRP\).pdf \(gov.hr\)](https://www.gov.hr/nacionalni-program-reformi-2016-nrp.pdf). Pristupano 15.06.2022.

⁶ Model standardnog troška (eng. Standard Cost Model - SCM)

Područje	Provđeno administrativno rasterećenje temeljem SCM ³² metodologije
Homologacija	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjene su naknade za 20% za podnošenje zahtjeva za nacionalnu homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica. - Smanjene su naknade za 20% za podnošenje zahtjeva za nacionalnu homologaciju tipa vozila na dva ili tri kotača i četverocikala. - Smanjene su naknade za 20% za podnošenje zahtjeva za provedbu postupka utvrđivanja sukladnosti tipa traktora.
Trošarine	<ul style="list-style-type: none"> - Uveden je elektronički obrazac e-PTD za izvještavanje - prateći trošarinski dokument. - Ukinuti su obrasci DOT-PI i DOT-AL za podnošenje dnevнog obračuna trošarine. - Ukinut je obrazac Z-ORT za podnošenje zapisnika o popisu zaliha cigareta s obračunom razlike trošarine.
Porezi	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta su dva doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% čime se ostvaruje i administrativna ušteda. - Smanjena je učestalost dostave izvješća OPZ-STAT-1, s četiri puta godišnje na samo jednom godišnje i to u roku za podnošenje prijava poreza na dohodak ili prijava poreza na dobit.
Projektiranje i nadzor gradnje, upravljanje i kontrola projekata	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinut je obvezni upis u Komoru za voditelje građenja. - Ukinut je obvezni upis u Komoru za voditelje radova.
Građevni proizvodi	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjen je opseg potrebnih podataka u obrascu zahtjeva za davanje ovlaštenja provođenja radnji te ukinuta obveza dostave popisa vrste i opsega poslova i radnji te građevnih proizvoda za koje se podnosi zahtjev, izvata iz sudskog registra, potvrde o akreditaciji osim u slučajevima kada se smatra potrebnim, statuta ili drugih općih akata osim u slučajevima kada se smatra potrebnim, imenovanja odgovorne osobe osim u slučajevima kada se smatra potrebnim i podataka o tehničkoj opremljenosti, osoblju i lokacijama.
Zračni promet	<ul style="list-style-type: none"> - Redefinirano je područje unutar kojeg je potrebno tražiti suglasnost za nove objekte koji se planiraju graditi u radijusu od 15 km oko aerodroma. - Ukinuta je dostava izvata iz sudskog registra, osim u slučaju stranih registara koji nisu javno dostupni za izdavanje ili promjenu Potvrde o odobrenju organizacije za osposobljavanje pilota, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, padobrana s pogonom i jedrilica prazne mase do 80/100 kg. - Ukinuta je dostava izvata iz sudskog registra, osim u slučaju stranih registara koji nisu javno dostupni za izdavanje ili promjenu Potvrde o odobrenju organizacije za osposobljavanje pilota sportsko-rekreativnih zrakoplova, balona i jedrilica.
Doniranje hrane	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je obveza donatoru za vođenjem evidencije davanja hrane posredniku ili krajnjem primatelju. - Ukinuta je obveza donatoru za dostavom zbirnih podataka Ministarstvu poljoprivrede za razdoblje i u rokovima propisanim za dostavu prijava PDV-a ili ako nisu obveznici PDV-a po isteku dvadesetog dana u mjesecu koji slijedi po isteku kalendarskog tromjesečja.
Vinarstvo	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je dostava podataka za ažuriranje Registra odobrenih objekata. - Ukinuto je podnošenje podataka za upis u evidenciju proizvođača vinskog i voćnog octa. - Ukinuto je podnošenje podataka o proizvodnji i stanju zaliha.
Sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je dostava dokaza o registraciji djelatnosti, potvrde o akreditaciji s prilogom, BON-1 i BON-2/SOL-2 za podnošenje zahtjeva za ovlašćivanje. - Ukinuta je obveza dostave podataka vezano za proizvodnju i/stavljanje na tržiste proizvoda te izvješća o provedenim promidžbenim aktivnostima proizvoda čiji je naziv zaštićen na nacionalnoj razini ili registriran na EU razini. - Ukinuta je obveza dostavljanja izvješća o broju korištenih nacionalnih znakova.
Trgovačko pravo	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućena je prijava za upis u sudski registar društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) elektroničkim putem. - Omogućena je prijava za upis u sudski registar jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.) elektroničkim putem.

Slika 2 „Provđene mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2019.“

Izvor: Vlada RH. (2020) „Nacionalni program reformi“ 2020. Dostupno na [227 - 1.pdf \(gov.hr\)](https://www.gov.hr/227-1.pdf)

Područje	Provjedeno administrativno rasterećenje temeljem SCM ³² metodologije
Zaštita zraka i klime	<ul style="list-style-type: none">- Produljen je rok važenja dozvole za obavljanje djelatnosti prikupljanja, provjere propuštanja, ugradnje i servisiranja uređaja i opreme koji sadrže kontrolirane tvari ili fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise - rashladni i klimatizacijski uređaji i oprema te dizalice topline, nepokretni protupožarni sustavi i aparati za gašenje požara s 5 na 10 godina.- Propisana je obveza ishođenja dozvole za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova za centre svakih 10 godina umjesto svakih 5 godina.
Zaštita prirode	<ul style="list-style-type: none">- Smanjen je broj subjekata na koje se odnosi odredba ishođenja uvjeta zaštite prirode za zahvate za koje je sukladno posebnim propisima iz područja prostornog uređenja potrebno ishoditi akt za građenje.- Smanjen je broj subjekata na koje se odnosi odredba ishođenja potvrde za zahvate za koje je sukladno posebnim propisima iz područja prostornog uređenja potrebno ishoditi akt za građenje.
Zaštita okoliša	<ul style="list-style-type: none">- Pojednostavljena je procedura upisa, izvještavanja i dostave podataka u bazu MZOE o broju i vrsti uređaja na terminalima i broju benzinskih postaja.- Pojednostavljena je procedura upisa, izvještavanja i dostave podataka u bazu MZOE o protoku benzina i ugradnji sustava za povrat benzinskih para s benzinskih postaja.
Gospodarenje otpadom	<ul style="list-style-type: none">- Ukinuta je dostava rješenja i izvatka iz sudskega registra ili rješenja o upisu u obrtni registar i preslike obrtnice za upis u Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom.- Ukinuta je dostava rješenja i izvatka iz sudskega registra ili rješenja o upisu u obrtni registar i preslike obrtnice za upis u Očevidnik trgovaca otpadom.- Ukinuta je obveza dostave informacije o pošiljci otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku inspekciji zaštite okoliša 3 radna dana unaprijed.- Ukinuta je dostava izvatka iz sudskega odnosno obrtnog registra za ishođenje odobrenja za izvoz otpada iz RH za podnositelja obavijesti.
Vodno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none">- Ukinuta je obveza dostavljanja izvadaka iz sudskega registra i potvrde o akreditaciji za ishođenje rješenja za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, izvadaka iz katastarskog plana i zemljische knjige prilikom podnošenja zahtjeva za ishođenje posebnih uvjeta za priključenje na vodne građevine za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju.- Uvedena je mogućnost da se u elektronskom obliku dostavljaju: podaci o količinama ispuštenih otpadnih voda, podaci o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda, prije ispuštanja u sustav javne odvodnje ili prije ispuštanja u površinske ili iznimno podzemne vode i podaci očevidnika o količini kemikalija stavljenih na tržiste za primjenu na području RH, a koje nakon upotrebe dospijevaju u vode.
Medicinski proizvodi	<ul style="list-style-type: none">- Smanjene su naknade za ishođenje rješenja o ukidanju dozvole za promet na malo medicinskim proizvodima.- Smanjene su naknade za ishođenje rješenja o brisanju iz očevidnika veleprodaja medicinskih proizvoda.- Smanjene su naknade za ishođenje rješenja o brisanju proizvođača, odnosno ovlaštenog zastupnika proizvođača iz očevidnika proizvođača.
Nakladništvo osnovnoškolskih i srednjoškolskih udžbenika	<ul style="list-style-type: none">- Ukinuta je dostava dokaza da je nakladnik registriran za obavljanje nakladničke djelatnosti pri podnošenju Zahtjeva za odobravanje korištenja udžbenika.- Ukinuta je obveza podnošenja Zahtjeva za uvrštanje u Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

Slika 3 „Provjedene mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2019.“

Izvor: Vlada RH. (2020) *Nacionalni program reformi 2020*. Dostupno na [227 - 1.pdf \(gov.hr\)](#)

2.3 PROVEDBA REFORME

Porezno rasterećenje provodilo se tijekom više godina, kroz pet krugova reforme, u periodu od 2016. do 2021. godine i njome su postavljeni sljedeći ciljevi:

1. „smanjenje ukupnog poreznog opterećenja
2. poticanje konkurentnosti gospodarstva
3. izgradnja socijalno pravednijeg poreznog sustava
4. stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav – širenje porezne osnovice, suzbijanje sive ekonomije i ukidanje nekonkurentnih poreznih rashoda (izuzeća, olakšica i oslobođenja koji moraju imati točno određenu svrhu, biti pravilno i ciljano odabrani, utemeljeni na realnim potrebama te uskladjeni s ekonomskim i socijalnim ciljevima)
5. pojednostavljenje i pojeftinjenje porezne administracije
6. smanjenje troškova vođenja evidencija uz ukidanje pojedinih obrazaca te
7. pružanje veće pravne sigurnosti poreznim obveznicima“ (Kalčić i Vuraić Kudeljan 2021:26).

U prvom krugu promjene su bile provedene kroz šesnaest zakona koji su stupili na snagu i počeli se primjenjivati prvog dana 2017. godine. Kao najosjetnije promjene mogu se istaknuti:

- kod poreza na dohodak povećanje visine osobnog odbitka sa 2.600,00 kn na 3.800,00 kn te promjene u koeficijentima za uvećanje osobnog odbitka, iznos za status uzdržavanog člana povećan sa 13.000,00 kn na 15.000,00 na razini godine;
- niže stope za mirovinsko i zdravstveno osiguranje s osnove obavljanja druge djelatnosti i drugog dohotka - MO sa 20% na 10% i ZO sa 15% na 7,5%
- stopa poreza na dobit smanjena sa 20% na 18%, a stopa od 12% primjenjivala se na obveznike sa ostvarenim prihodima do 3 mil. kn, dodana je opcija paušalnog oporezivanja prihoda od obavljanja gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija te opcija utvrđivanja porezne osnovice poreza na dobit po novčanom načelu;
- raspodjela određenih dobara između stopa od 25% i 13% PDV-a, obveza ostanka u sustavu PDV-a smanjena sa pet na tri godine.

Izmjene u zakonskim odredbama drugog kruga stupile su na snagu 01. siječnja 2018. godine i donijele⁷:

- povećanje praga za ulaz u sustav PDV-a sa 230.000,00 kn na 300.000,00
- omogućena dostava PK elektronskim putem (ePorezna⁸)

⁷ Navedene neke od izmjena. Cjeloviti pregled dostupan na [Porezna uprava | PoreznaReforma2019 \(porezna-uprava.hr\)](https://www.porezna.hr/porezna-uprava/porezna-reforma-2019).

⁸ „ePorezna - Jedinstveni portal Porezne uprave (ePorezna-JPPU) središnje je mjesto na kojem porezni obveznici mogu pristupiti elektroničkim uslugama Porezne uprave prema načelu One-Stop-Shop. Dostupne usluge uključuju

- uvođenje neoporezivog primitka – novčana nagrada za radne rezultate do 5.000,00 kn na razini godine
- proširene obveze plaćanja poreza na dobit po odbitku po stopi 20% i pojednostavljeno oporezivanje nastupa inozemnih sportaša i umjetnika.

Treći krug poreznog rasterećenja sa početkom primjene zakonskih odredbi od početka 2019. godine uključuje:

- kod oporezivanja dohotka – iznos porezne osnovice za stopu od 24% podignut je na 30.000,00 kn, ukinut je dohodak od osiguranja kao izvor dohotka, stipendije više ne ulaze u cenzus za uzdržavanog člana;
- promjenu načina utvrđivanja visine paušala iznajmljivačima u turizmu
- ukidanje doprinosa za osiguranje u slučaju nezaposlenosti (1,7%) i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu (0,5%), povećanje doprinosa za ZO sa 15% na 16,5%
- preraspodjela primjene stope PDV-a od 5% i 13%, obavezan upis u sustav PDV-a po sili zakona tijekom godine, uvedena obveza dostave U-RA
- stopa poreza na promet nekretnina snižena sa 4% na 3%
- evidencije prijava prodanih roba ili usluga iz samoslužnih aparata putem fiskalizacije

Promjene iz četvrtog kruga reforme stupile su na snagu 01.01.2020. godine a neke od njih su:

- limit za plaćanje poreza na dobit po 12% povećan na iznos prihoda do 7,5 mil. kn
- u oporezivanju dohotka povećan je osobni odbitak sa 3.800,00 kn na 4.000,00 kn, umanjena porezna obveza mladima do 25 godina starosti za 100% i mladima od 26 do 30 godina starosti za 50% (na dio porezne osnovice do 360.000,00 kn godišnje)
- kod PDV-a proširen raspon stope od 13%, prag primjene postupka prema naplaćenim naknadama do 7,5 mil. kn.

S petim, posljednjim krugom poreznog rasterećenja s početkom primjene od 01. siječnja 2021. godine smanjuje se:

- porezna stopa na dobit za ostvarene prihode do 7,5 mil. kn sa 12% na 10%, porezna stopa za porez po odbitku (isplate dividende i udjela u dobiti inozemnih ne fizičkih osoba) također sa 12% na 10% te sa 15% na 10% za nastupe stranih izvođača;

upravljanje podacima poreznog obveznika, zaprimanje akata, podnošenje obrazaca i zahtjeva te mnoge druge usluge.“ Izvor: [ePorezna \(porezna-uprava.hr\)](http://ePorezna(porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

- kod poreza na dohodak također su snižene stope sa 24% na 20% odnosno sa 36% na 30% te sa 12% na 10% za konačne dohotke kao i za paušalno oporezivanje;
- povećanje obračunatog poreza sa 50% na 100% kod utvrđivanja nesrazmjera imovine
- ukinuta oslobođenja PDV-a kod uvoza dobara male vrijednosti, prag primjene postupka prema naplaćenim naknadama povećan do 15 mil. kn.

U prvom krugu porezno opterećenje smanjeno je za 2,3 mlrd. kn, u drugom za 1,3 mlrd kn, u trećem je opterećenje umanjeno za 3 mlrd. kn, četvrtom za 1,6 mlrd. kn, dok je u petom krugu porezno opterećenje umanjeno za iznos od 1,86 mlrd. kn, što je ukupno iznosilo više od 10 milijardi poreznog rasterećenja.

U tablici 1 detaljnije su prikazani iznosi smanjenog opterećenja po vrstama prihoda i godinama te iznos ukupnog poreznog rasterećenja od početka reforme 2016. godine (učinci su bili vidljivi u 2017. godini stupanjem na snagu novih propisa) do 2021. godine, kada su stupile na snagu posljednje zakonske izmjene donesene u 2020. godini.

Tablica 1 „Prikaz financijskog utjecaja procjene učinaka porezne reforme od 2016. do 2021.“

JAVNO DAVANJE	UČINCI KROZ GODINE PRIMJENE					U MIL. KUNA UKUPNO 2017. – 2021.
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	
PDV	-350	-530	-1.500	-900	250	-3.030
Porez na dobit	-370			-200	-125	-695
Porez na dohodak	-1.500	-300	-210	-500	-1990	-4.500
Doprinosi			-800			-800
Porez na promet nekretnina	-100		-100			-200
Posebni porez		-450	-100			-550
Trošarina			-300			-300
Sveukupno	-2.320	-1.280	-3.010	-1.600	-1.865	-10.075

Izvor: Izradila autorica prema Kalčić, R. i Vuraić Kudeljan, M., „Porezna reforma 2016. – 2021“.

Prema navedenim podacima može se uočiti da je rasterećenje najveće u dijelu poreza na dohodak te kod poreza na dodanu vrijednost, što uz iznose uvedenih neoporezivih primitaka ukazuje na znatno porezno rasterećenje za građane.

3. POREZ NA DOBIT

U Republici Hrvatskoj oporezivanje dobiti ili dobitka regulirano je „Zakonom o porezu na dobit“ („Narodne novine“ broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 – dalje u tekstu: Zakon)⁹, dok se provedba Zakona podrobnije propisuje „Pravilnikom o porezu na dobit“ („Narodne novine“ broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20, 1/21- dalje u tekstu Pravilnik)¹⁰.

Zakon također predviđa i korištenje poreznih olakšica, ali ono je uređeno posebnim propisima jer je korištenje poreznih olakšica potrebno uklopiti u sustav državnih potpora koji su u nadležnosti odgovarajućih ministarstava. Neki od njih su Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, Zakon o poticanju ulaganja te Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.

Porezom po odbitku oporezuje se dobit koju ostvari nerezident u RH.

3.1 POREZNI OBVEZNIK

Člankom 2. Zakona propisano je da su obveznici poreza na dobit:

- „(1) Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
- (2) Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident¹¹).
- (3) Porezni obveznik je i fizička osoba koja utvrđuje dohodak na način propisan za samostalne djelatnosti prema propisima o oporezivanju dohotka ili koja počinje

⁹ Porezna uprava. Propisi. Zakon o porezu na dobit. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

¹⁰ Porezna uprava. Propisi. Pravilnik o porezu na dobit. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

¹¹ „U skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit nerezident je pravna osoba kojoj sjedište nije upisano u sudski ili drugi registar ili upisnik u Republici Hrvatskoj i kojoj je mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja izvan Republike Hrvatske. Nerezident je i poduzetnik fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem izvan Republike Hrvatske koji nema u Republici Hrvatskoj upisanu djelatnost u registar ili upisnik.“ Dostupno na [Nerezident \(porezna-uprava.hr\)](http://Nerezident (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

obavljati takvu samostalnu djelatnost ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.

(4) Fizička osoba iz stavka 3. ovoga članka obveznik je plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna.

(5) Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.

(6) Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.

(7) Osobe navedene u stavku 5. i stavku 6. ovoga članka, koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

(8) Investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojem su osnovani nisu obveznici poreza na dobit.

(9) Porezni obveznik je i svaki onaj poduzetnik ili njegov pravni slijednik koji ne potпадa pod odredbe stavka od 1. do 8. ovoga članka, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje.¹²(NN br. 177/04-138/20)

Prema navedenim zakonskim odredbama uz trgovačka društva i spomenute fizičke osobe, obveznicima poreza na dobit smatraju se i trgovačka društva u stečaju, stečajne i likvidacijske mase upisane u sudski registar¹³ te ustanove kojima osnivač nije država ili jedinica lokalne odnosno regionalne samouprave.

¹² Porezna uprava. Propisi. Zakon o porezu na dobit. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

¹³ Osnivanje, ustroj i vođenje sudskog registra uređeno je Zakonom o sudskom registru („Narodne novine“ broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15, 40/19, 34/22).

3.1.1 Nепrofitне организације

S obzirom da je, prema Lešiću (2015:88), „osnovni cilj neprofitnih organizacija stvaranje javne dobrobiti, ali njihovo djelovanje također može biti usmjereni zadovoljavanju uskih interesa svojih članova“, jer „pojam neprofitnosti ne isključuje postojanje prihoda i profita kao ekonomskih kategorija u poslovanju udruga već podrazumijeva prisutnost i stjecanje prihoda i profita u smislu ostvarivanja neprofitnih ciljeva“, i neprofitne organizacije mogu biti obveznici poreza na dobit ukoliko bi se izuzećem od oporezivanja obavljane djelatnosti narušavala tržišna utakmica.

Stoga, neprofitne organizacije odnosno bilo koje od pravnih osoba iz stavka 5. i 6. citiranog članka Zakona, kod „obavljanja određene gospodarske djelatnosti čije bi neoporezivanje dovelo do neopravdanih povlastica na tržištu“¹⁴, obavezne su tu djelatnost prijaviti Poreznoj upravi, i to osam dana od početka obavljanja te nakon utvrđene obveze mogu izabrati način utvrđivanja porezne osnove – u paušalnom iznosu, uz propisane uvjete¹⁵ ili sukladno članku 5. stavak 1 Zakona uz obvezu podnošenja prijave poreza na dobit.

3.1.2 Obveznici poreza na dobit po odbitku

U obveznike poreza na dobit po odbitku ubrajaju se „tuzemni isplatitelj koji plaća kamate, dividende, udjele u dobiti, autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe i koji plaća usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge inozemnim osobama.“¹⁶

3.2 POREZNA OSNOVICA

Od 01. siječnja 2017. godine obveznici poreza na dobit imaju mogućnost izbora između dva načina utvrđivanja porezne osnove:

¹⁴ Članak 2. stavak 7. Zakona *op.cit.*

¹⁵ Članak 5.b Zakona *op.cit.*

¹⁶ Porezna uprava. Porezi. Porez na dobit. Dostupno na [Porezni sustav - Porez na dobit \(porezna-uprava.hr\).](http://Porezni_sustav - Porez_na_dobit_(porezna-uprava.hr).) Pristupano 15.06.2022.

„1. polazeći od računovodstvene dobiti iz članka 5. stavka 1. Zakona kao razlike prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit koja se uvećava ili umanjuje prema odredbama Zakona. Za tako utvrđenu poreznu osnovicu podnosi se prijava poreza na dobit na Obrascu PD, čiji je sadržaj propisan u članku 47. Pravilnika ili

2. polazeći od računovodstvene dobiti iz članka 5. stavka 1. Zakona kao razlike prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit koja se u prvom koraku korigira prema članku 5. stavku 8. Zakona odnosno svodi na novčano načelo, a u drugom koraku se dodatno uvećava i umanjuje prema odredbama Zakona. Za tako utvrđenu poreznu osnovicu podnosi se Prijava poreza na dobit na Obrascu PD-NN čiji je sadržaj propisan u članku 47.c Pravilnika“ (Dominić, i sur., 2022:9).

Ako Zakon ne određuje drugačije, „osnovica poreza na dobit utvrđuje se na temelju podataka evidentiranih u poslovnim knjigama, koje se vode u skladu s propisima o računovodstvu i finansijskim izvješćima koja se sastavljaju na temelju tih propisa (bilanca, račun dobiti i gubitka).“¹⁷

3.2.1 Novčano načelo

Utvrđivanje osnovice prema novčanom načelu mogu primjenjivati obveznici koji u prethodnom poreznom razdoblju nisu ostvarili prihode veće 7.500.000,00 kn. U slučaju kada je obveznik koji želi utvrđivati osnovicu na ovakav način, i obveznik i poreza na dodanu vrijednost (PDV-a), mora primjenjivati postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama, sukladno članku 121.i, 125.j i 125.k Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22; Rješenje USRH 99/13, 153/13). Iz navedenog proizlazi obveznik PDV-a po naplaćenim naknadama osnovicu poreza na dobit može utvrđivati prema članku 5. stavak 1. Zakona, ali u obratnom slučaju to nije moguće. Također, izabrani način utvrđivanja porezne osnovice „po novčanom načelu“, dužni su primjenjivati najmanje tri porezna razdoblja (ukoliko zadovoljavaju uvjete).

Ovakav način utvrđivanja porezne osnovice moguć je za porezne obveznike nad kojima nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, koji nisu donijeli odluku o prestanaku bez likvidacije

¹⁷ Članak 33. stavak 1. Zakona *op.cit.*

ili prestaju sa obavljanjem poduzetničke djelatnosti, dakle za „aktivne“ obveznike sa redovitim poslovanjem.

3.2.2 Paušalna osnovica

Kod paušalnog oporezivanja, „osnovica poreza na dobit utvrđuje se kao razlika između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda koji se utvrđuju u propisanom postotku od ostvarenih prihoda, a ovisno o visini ukupnog godišnjeg prihoda od gospodarske djelatnosti“ (Slovinac, 1/22:336).

U tablici 2 prikazani su iznosi prihoda i postoci porezno priznatih rashoda koje propisuje članak 11.a Pravilnika.

Tablica 2 „Utvrđivanje porezne osnovice“

Ukupni godišnji prihodi	Porezno priznati rashodi	Porezna osnovica
300.000,00 kn	85 % prihoda	Ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti umanjen za porezno priznati rashod
300.000,01 do 500.000,00 kn	80 % prihoda	
500.000,01 do 1.000.000,00 kn	75 % prihoda	
1.000.000,01 do 2.000.000,00 kn	70 % prihoda	
2.000.000,01 do 3.000.000,00 kn	60 % prihoda	
3.000.000,01 do 4.000.000,00 kn	50 % prihoda	
4.000.000,01 do 5.000.000,00 kn	40 % prihoda	
5.000.000,01 do 7.500.000,00 kn	30 % prihoda	

Izvor: Izradila autorica prema Slovinac. I., „Obračun poreza na dobit u paušalnom iznosu za 2021.“

Obveznici koji osnovicu utvrđuju u paušalnim iznosu, ne plaćaju akontacije (predujmove) poreza na dobit u prvoj godini obavljanja djelatnosti. Oni su obvezni dostaviti Poreznoj upravi „Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu“ – Obrazac PD-PO te se po dostavljenom obrascu temeljem podataka koji su u njemu iskazani, utvrđuje se godišnji porez u paušalnom iznosu, iznos predujma paušalnog poreza i razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili povrat. Akontacije odnosno predujmovi paušalnog poreza na dobit se podmiruju tromjesečno, zadnjeg dana svakog tromjesječja. Rok za dostavu obrasca je 15 dana od isteka poreznog razdoblja, što u načelu znači do 15. siječnja.

Izgled i sadržaj Obrasca PD-PO propisuje članak 11.a stavak 12. Pravilnika, njegov je sastavni dio i „sadrži sljedeće:

1. Pod I Podatke o poreznom obvezniku:

1. naziv poreznog obveznika
2. osobni identifikacijski broj (OIB)
3. adresa sjedišta poreznog obveznika
4. naziv gospodarske djelatnosti.

2. Pod II Obračun paušalnog poreza na dobit:

1. ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti
2. iznos porezno priznatog rashoda
3. paušalna osnovica poreza na dobit prema ukupnom godišnjem ostvarenom prihodu (stavak 1. ovoga članka)
4. paušalna obveza poreza na dobit (umnožak iznosa iz točke 3. i porezne stope iz članka 28. točke 1. Zakona)
5. uplaćeni predujmovi u poreznom razdoblju
6. razlika za uplatu ili povrat (iznos iz točke 4. umanjen za iznos iz točke 5.)
7. iznos mjesecnog predujma za sljedeće porezno razdoblje.

3. Dodatak I – Obračun spomeničke rente – Obrazac SR

4. Dodatak II – Obračun turističke članarine – Obrazac TZ 1¹⁸

Stavkom 13. istog članka Pravilnika regulirano je da „iznimno od posebnih propisa prema kojima se utvrđuje obveza dostave obračuna i uplate spomeničke rente i turističke članarine, kao dodatak obrascu iz stavka 12. ovoga članka, porezni obveznik može dostaviti obračun spomeničke rente i turističke članarine“.¹⁹

Dakle, dostavljenim obrascem PD-PO sa obračunom turističke članarine ili spomeničke rente kao dodatkom obrascu (Dodatak I ili Dodatak II), podrazumijeva se ispunjenje uvjeta iz

¹⁸ Porezna uprava. Propisi. Pravilnik o porezu na dobit. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 15. 06.2022.

¹⁹ Ibid

posebnih propisa, jer po sadržaju dodatak je istovjetan sadržaju tih obrazaca propisanom posebnim propisima²⁰.

3.2.3 Osnovica poreza na dobit po odbitku

Kod poreza po odbitku osnovica je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

3.3 POREZNI GUBITAK

Porezni gubitak je negativno iskazana porezna osnovica. Sukladno članku 17. Zakona „ako se u postupku utvrđivanja porezne osnovice utvrdi negativna osnovica, porezni obveznik ima porezni gubitak. Porezni gubitak moguće je prenosići i njime umanjivati poreznu osnovicu idućih pet godina i to prvo za gubitke starijeg datuma.“²¹ U PD obrascu dodan je dio IX., „Pregled neiskorištenih prava na prijenos gubitaka prema godinama nastanka“, te pregled kao zasebni prilog prijavi od 2020. godine više nije potrebno predavati.

3.4 POREZNE STOPE

Izmjenama Zakona koje su na snagu stupile s početkom 2021. godine, stopa poreza na dobit je 10% za obveznike koji su u poreznom razdoblju ostvarili prihode do 7.500.000,00 kn, ili 18% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvarili prihode jednake ili veće od 7.500.000,01 kn.

Porez po stopi od 10 % plaća se na osnovicu utvrđenu u prijavama podnesenim u 2022. godini za proteklo porezno razdoblje (01.01.2021. – 31.12.2021.), međutim ista stopa primjenjivala se već kod obračuna predujmova poreza na dobit u 2021. godini, prema podnesenim poreznim prijavama za razdoblje 2020. godine.

Stopa poreza na dobit po odbitku je:

- „- 15% osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 10%.

²⁰ „Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara“ („Narodne novine“, br. 69/99 – 117/21) i „Zakon o članarinama u turističkim zajednicama“ („Narodne novine, br. 52/19 i 144/20)

²¹ Članak 17. Zakona *op.cit.*

- 20 % na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- 10% za nastupe inozemnih izvođača.“²²

3.5 POREZNO RAZDOBLJE

Načelno, porezno razdoblje temeljem kojeg se utvrđuje porez na dobit i za koje se podnosi porezna prijava je jedna kalendarska godina.

Ono može biti i drugačije od kalendarske godine ukoliko to obveznik zatraži zahtjevom, ali ne može biti kraće od 12 mjeseci (osim nekih iznimaka). Po prihvaćenom zahtjevu obveznika o promjeni poreznog razdoblja, Porezna uprava donosi rješenje te ono obvezuje na podnošenje prijave u skladu s njim kao i na primjenu promijenjenog poreznog razdoblja najmanje tri godine. Za period od 1. siječnja do dana koji prethodi danu primjene novog obračunskog razdoblja postoji obveza podnošenja porezne prijave u roku od četiri mjeseca.

Spomenute iznimke odnose se na slučajeve propisane člankom 29. stavkom 3 točkama 1. – 8. Zakona koji navodi da:

- „(3) Porezno razdoblje čini dio poslovne godine ako je:
1. razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine,
 2. razdoblje od premještaja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine,
 3. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještaja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo,
 4. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele,

²² Članak 31. Zakona *op.cit.*

5. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja,
6. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine,
7. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije,
8. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do okončanja poslovanja sukladno posebnim propisima.“²³

Ukratko, radi se o statusnim promjenama ili nekom od načina prestanka poslovanja (spajanje ili podjela, otvaranje/okončanje postupka likvidacije ili stečaja, okončanja poslovanja sukladno posebnim propisima).

Pravilnik o porezu na dobit definira istek poreznog razdoblja kao „dan na koji je nadležno tijelo, utvrđeno prema posebnom propisu o trgovačkim društvima ili drugo tijelo nadležno za registraciju poreznog obveznika u bilo kojem registru ili bilo kojem postupku, rješenjem ili na drugi način utvrdilo da je porezni obveznik prestao s poslovanjem.“²⁴

Često se u praksi javljaju dileme upravo oko datuma isteka razdoblja, kao npr. u slučaju pravne osobe u stečaju gdje se jednim aktom (rješenjem) zaključuje stečajni postupak nad dužnikom (često otvara i zaključuje istovremeno), a po njegovoj pravomoćnosti dužnik će biti brisan iz sudskog registra. O upisu brisanja iz sudskog registra također se donosi rješenje te po pravomoćnosti tog rješenja slijedi brisanje.

Kod okončanja likvidacije ili prestanka poslovanja bez likvidacije odluku o prestanku donose svi članovi suglasno, on je jasno određen s njihove strane te ukoliko su izvršene sve propisane prethodne radnje, „istekom poreznog razdoblja može se smatrati i dan na koji je javni bilježnik potvrdio donošenje odluke o prestanku poslovanja ili okončanja likvidacije.“²⁵

Spomenute odluke obveznici „su dužni najaviti Poreznoj upravi najkasnije 30 dana prije početka obavljanja formalnih radnji prema nadležnim tijelima“, sukladno čl.29 st.4 Zakona (NN br. 177/04 do 138/20).

²³ Članak 29. stavak 3. Zakona *op.cit.*

²⁴ Članak 46. Pravilnika

²⁵ *Ibid*

3.6 SASTAVLJANJE I PODNOŠENJE POREZNE PRIJAVE

3.6.1 Porezna prijava

Poduzetnici koji su obveznici utvrđivanja i obračunavanja poreza na dobit, dužni su za svako porezno razdoblje sastaviti godišnje finansijske izvještaje i prijavu poreza na dobit. Sukladno članku 17. Zakona o računovodstvu („Narodne novine“, broj 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20-Ispravak), godišnje finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju primjenjujući Hrvatske standarde finansijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI). Uz navedeni ZOR i ranije spomenuti Zakon i Pravilnik, kod sastavljanja prijave primjenjuju se i :

- ,- Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)
- Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
- Opći porezni zakon („Narodne novine“, br. 115/16 106/18, 121/19, 32/20 i 42/20)
- Pravilnik o provedbi Općeg poreznoga zakona („Narodne novine“, br. 45/19, 35/20, 43/20, 5 0/20, 70/20, 74/20, 103/20, 114/20, 144/20, 2/21, 26/21, 43/21, 106/21 i 144/21)
- Zakon o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14 i 115/16 i 106/18)
- Odluka o objavi kamatne stope na zajmove između povezanih osoba („Narodne novine“, broj 145/20)
- Odluka o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka („Narodne novine“, broj 114/17 i 110/18)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17 i 118/18)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima („Narodne novine“, broj 18/18)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave) prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, broj 132/17)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15)

- Zakon o poticanju ulaganja („Narodne novine“, broj 138/03 i 61/11)
- Uredba o poticanju ulaganja („Narodne novine“, broj 64/07)
- Zakon o poticanju investicija i unaprjeđenju investicijskog okruženja („Narodne novine“, broj 111/12 i 28/13)
- Zakon o poticanju ulaganja („Narodne novine“, broj 102/15, 25/18, 114/18, 32/20 i 20/21)
- Uredba o poticanju ulaganja („Narodne novine“, broj 31/16, 2/19 i 146/20)
- Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“, broj 49/18)
- Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“, broj 9/19)
- Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu („Narodne novine“, broj 109/07, 152/08 i 14/14)
- Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. (SL L 352/1 od 24.12.2013.)
- Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. (SL L 352/9 od 24.12.2013.)
- Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. (SL L 190/45 od 28.06.2014.)
- Pomorski zakonik („Narodne novine“, broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19)
- Pravilnik o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda („Narodne novine“, broj 90/13, 87/15 i 8/20)
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19 i 138/20)
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 79/13, 85/13 – ispravak, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 2/18 i 1/19, 1/20, 1/21 i 73/21)
- Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 152/11 - pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
- Stečajni zakon („Narodne novine“, broj 71/15 i 104/17)
- Zakon o arbitraži („Narodne novine“, broj 88/01)
- Zakon o mirenju („Narodne novine“, broj 18/11)
- Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, broj 32/17)

- Odluka o proglašenju katastrofe na području pogodenom potresom („Narodne novine“, broj 1/21).
- EU popis nekooperativnih jurisdikcija za porezne svrhe

Osim naprijed navedenih propisa, u pojedinim slučajevima pri sastavljanju porezne prijave primjenjuju se i drugi propisi kojima su uređeni doprinosi, te posebni propisi kojima je uređeno poslovanje pojedinih poreznih obveznika (poslovanje banaka, osiguravajućih društava, investicijskih fondova, ustanova, udruga i drugih neprofitnih organizacija, djelatnosti rudarske i drugih eksploatacija mineralnih sirovina i slično).“ (Dominić i sur., 2022:10)

U poreznoj prijavi se osnovica, koja je pozitivan financijski rezultat prije oporezivanja odnosno računovodstvena dobit, korigira za porezno nepriznate ili porezno priznate stavke, te propisane olakšice i oslobođenja. Ukoliko je ostvaren gubitak, nema obveze plaćanja poreza na dobit.

U tablici 3 prikazan je osnovni koncept izračuna porezne obveze. Iznos konačne porezne obveze podijeljen sa brojem mjeseci poslovanja u proteklom razdoblju (najčešće sa 12 – za 12 mjeseci) daje iznos budućih predujmova koje obveznik ima obvezu podmirivati svaki zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec, do predaje nove porezne prijave.

Tablica 3 „Polazni model prijave poreza na dobit“

RED. BR.	STAVKE/ ELEMENTI
1.	Polazna porezna osnovica (ukupni prihodi - ukupni rashodi)
2.	+ Stavke uvećanja porezne osnovice
3.	- Stavke umanjenja porezne osnovice
4.	= Korigirana porezna osnovica
5.	- Porezni gubitak
6.	= Konačna porezna osnovica
7.	Stopa poreza na dobit 10% ili 18%
8.	Porezna obveza
9.	- Porezne olakšice, oslobođenja, poticaji
10.	Konačna porezna obveza

Izvor: Izradila autorica prema Balog, A. i Lešić, D. (2021) „Temelji poreznog sustava: priručnik za studente“

Uplaćeni predujmovi umanjuju poreznu obvezu (iznos poreza na dobit) po konačnom obračunu. Više uplaćen iznos predujmova od iznosa porezne obveze u prijavi može se, na zahtjev obveznika, vratiti ili koristiti za buduće akontacije.

Porezna uprava može, u određenim slučajevima, donijeti rješenje o izmjeni visine mjesecnih predujmova.

3.6.2 Rokovi i načini podnošenja

Porezna prijava podnosi se najkasnije u roku od četiri mjeseca od isteka poreznog razdoblja. Tijekom 2020. i 2021. godine radi nastupa posebnih okolnosti uslijed proglašenja pandemije uzrokovane koronavirusom i nastalih poremećaja u poslovanju poduzetnika, produženi su rokovi za dostave prijava²⁶.

Kod statusnih promjena i prestanka poslovanja taj je rok kraći, pa se tako kod spajanja, pripajanja ili podjele prijava dostavlja u roku od 30 dana od isteka poreznog razdoblja. Isti je rok dostave i u slučajevima otvaranja postupaka stečaja. Prilikom okončanja postupka likvidacije, okončanja poslovanja po skraćenom postupku bez likvidacije, okončanja stečaja, u slučaju prestanka stečajne ili likvidacijske mase, zatvaranja obrta²⁷, dakle bilo koji od načina okončanja poslovanja, prijavu je potrebno dostaviti 8 dana od isteka poreznog razdoblja.

Slika 4. tabelarno prikazuje različite rokove dostave godišnjih finansijskih izvješća i poreznih prijava.

	Poslovna godina (porezno razdoblje)	Rok predaje	
		GFI za javnu objavu	obrazac PD
Statusna promjena (pripajanje, spajanje, podjela)	od 1.1. do dana koji prethodi danu nastanka statusne promjene	90 dana od dana nastanka statusne promjene	30 dana od isteka poreznog razdoblja
Otvarenje stečaja	od 1.1. do dana koji prethodi danu otvaranja stečaja/postupka likvidacije	90 dana od dana otvaranja stečaja/pokretanja likvidacije	30 dana od isteka poreznog razdoblja
Pokretanje postupka likvidacije			najkasnije 4 mjeseca nakon isteka poreznog razdoblja
Za razdoblje stečaja	od otvaranja stečaja do kraja svake poslovne godine	6 mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine godine	najkasnije 4 mjeseca nakon isteka poreznog razdoblja
Za razdoblje likvidacije	od otvaranja do okončanja postupka likvidacije	6 mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine godine	8 dana od isteka poreznog razdoblja
Prestanak društva po skraćenom postupku bez likvidacije	od 1.1. do okončanja poslovanja	6 mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine	8 dana od isteka poreznog razdoblja

Slika 4 „Pregled rokova predaje poreznih prijava“

Izvor: Slovinac, I. (2021) „Rokovi predaje GFI-a i poreznih prijava kod statusnih promjena i prestanka poslovanja“. Dostupno na [Porezne prijave kod statusnih promjena | TEB poslovno savjetovanje](#)

²⁶ Detaljnije opisano u četvrtom poglavlju

²⁷ Pri tome se misli na obrtnike, obveznike poreza na dobit.

Članak 74. Općeg poreznog zakona nalaže da „porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba Zakona o računovodstvu i svi obveznici poreza na dodanu vrijednost dužni su porezne prijave ili druge podatke potrebne za oporezivanje podnosi Poreznoj upravi elektroničkim putem.“²⁸ Ostali obveznici mogu predati poreznu prijavu u nadležnu Ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu osobno, putem opunomoćenika ili putem pošte.

Poreznu prijavu nisu dužni podnijeti obveznici koji od dana registracije na Trgovačkom sudu nisu obavljali djelatnost i nemaju promjena na poslovnom računu. U tom slučaju dostavljaju Izjavu o neaktivnosti u rokovima predviđenim za dostavu prijave.

Uz poreznu prijavu dostavljaju se također prilozi odnosno obrasci:

- „- financijska izvješća: bilanca te račun dobiti i gubitka (samo ako nisu dostavljeni u propisanim rokovima FINA-e) prema članku 46. stavku 5. Pravilnika;
- neprofitne osobe koje su obveznici poreza na dobit samo za dio djelatnosti, dostavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka koji se sastavljaju prema posebnim propisima, ukoliko takva obveza postoji (članak 46. stavak 4. Pravilnika);
- izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza, ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi;
- fizičke osobe koje su postali obveznici poreza na dobit od npr. 1. siječnja 2021. godine, početnu bilancu na dan 1. siječnja 2021. godine;
- dokumentacija propisana člankom 12. Pravilnika ukoliko se u poreznom razdoblju iskazuje umanjenje porezne osnove temeljem prihoda od dividendi i udjela u dobiti;
- u slučaju statusnih promjena bilancu, račun dobiti i gubitka s danom koji prethodi nadnevku nastanka statusne promjene, rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar, te ugovor o statusnoj promjeni (na koji način je provedena i na koji način se preuzima imovina);
- poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i na poreznoj prijavi su iskazali uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu dostavljaju dokaze o porezu plaćenom u inozemstvu i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima;
- pregled podataka o sredstvu odnosno imovini iz članka 22. stavka 11. Pravilnika;

²⁸ Porezna uprava. Propisi. OPZ. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 17. 06. 2022.

- tuzemni isplatitelji koji su plaćali naknade inozemnim osobama, koje nisu fizičke osobe, a koje se oporezuju porezom po odbitku, dostavljaju preglede svih isplaćenih naknada s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu kao i primjenjenoj stopi poreza po odbitku, istodobno s predajom prijave poreza na dobit;
- kreditna institucija dužna je uz prijavu poreza na dobit dostaviti pregled otpisa izvršenih sukladno članku 9. (!) stavcima 5. i 6. Zakona u ukupnom iznosu te po pojedinom plasmanu i korisniku kredita
- posebnu evidenciju o iznosima porezno priznatih rashoda amortizacije dugotrajne imovine utvrđene na način propisan člankom 12. Zakona i člankom 22. Pravilnika te iznose vrijednosnog usklađenja, od početka korištenja određene dugotrajne imovine;
- korisnici olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja dostavljaju obračune za iznose korištenih olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja;
- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu prilažu evidenciju odnosno pregled opravdanih troškova obrazovanja i izobrazbe i izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu. Porezni obveznik koji utvrđuje poreznu osnovicu prema novčanom načelu u izračun opravdanih troškova uključuje samo plaćane troškove odnosno one za koje se priznaje izdatak;
- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za istraživačko-razvojne projekte sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a prema odredbi članka 4. stavka 2. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte za svaki projekt prilažu presliku Obrasca 1, potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Obrazac 2, te izračun državne potpore za istraživačko-razvojne projekte; porezni obveznik koji utvrđuje poreznu osnovicu prema novčanom načelu u izračun državne potpore uključuje samo plaćane troškove odnosno one za koje se priznaje izdatak;
- porezni obveznici koji koriste olakšice prema Zakonu o poticaju ulaganja (Narodne novine broj 138/06 i 61/11), uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnja izvješća o korištenju poticajnih mjera sukladno članku 13. stavcima 5. i 6. navedenog Zakona o poticanju ulaganja;
- porezni obveznici koji koriste olakšice prema Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (Narodne novine, broj 111/12 i 28/13), uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnje

pisano izvješće sukladno članku 17. stavcima 4. i 5. navedenoga Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja;

- porezni obveznici koji koriste olaksice prema Zakonu o poticaju ulaganja (Narodne novine br. 102/15 i 25/18) (!), uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mera, prilažu i godišnja izvješća o korištenju poticajnih mera sukladno članku 17. stavcima 4. i 5. toga Zakona;
- Izvješće o poslovnim događajima s povezanim osobama – Obrazac PD-IPO, ukoliko su tijekom poreznog razdoblja u poslovnim knjigama poreznog obveznika evidentirani poslovni događaji s povezanim osobama;
- Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva za razdoblje odnosno obrazac PD-KID za utvrđena kontrolirana inozemna društva
- podatke vezane uz imovinu za koju se utvrđuje obveza izlaznog oporezivanja
- podatke vezane za utvrđivanje i otklanjanje hibridne neusklađenosti
- obrazloženje vezano uz provođenje kompenzacijskog usklađenja cijena
- Izvješće o obvezi doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti – Obrazac PD-DOP
- druga dokumentacija po posebnom zahtjevu Porezne uprave što za sve obveznike uključuje bruto bilancu te obrazloženja i iznose ako je porezni obveznik na istom broju Obrasca PD ili PD-NN iskazao umanjenje ili uvećanje po više osnova.“ (Dominić i sur., 2022:22-24)

Ukoliko su obveznici poreza na dobit ujedno i obveznici plaćanja članarine turističkim zajednicama²⁹ ili indirektne spomeničke rente³⁰, uz prijavu poreza na dobit dostavljaju se i obrasci TZ1 (obračun članarine turističkoj zajednici) odnosno SR (obračun spomeničke rente).

U slučaju nepodnošenja poreznih prijava u zakonski propisanom roku, Porezna uprava utvrđuje obvezu poreza na dobit procjenom vodeći se pritom dostupnim podacima iz prethodnih razdoblja i imajući u vidu i obveze po osnovi drugih javnih davanja, a koje dospijevaju paralelno sa obvezom poreza na dobit.

²⁹ Sukladno Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama („Narodne novine“, br. 52/19 i 144/20)

³⁰ Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99 – 117/21)

4. POSEBNE OKOLNOSTI PREMA OPZ-u

Kako je već i uvodno bilo spomenuto, pandemija je izazvala goleme globalne poremećaje u svim sferama ljudskog djelovanja. Kao odgovor na nastalu krizu, svjetske su vlade donosile niz različitih mjera za pomoći gospodarstvu, a porezna tijela, kao jedne od institucija koje su pružale potporu u provedbi vladinih mjera, sa obavljanjem svojih dotadašnjih redovitih aktivnosti i preuzimanjem novih odgovornosti, balansirale su između nužnosti žurnog rješavanja zahtjeva poreznih obveznika i potrebe za očuvanjem i zaštitom zdravlja te sprečavanja širenja zaraze, kako zaposlenika tako i poreznih obveznika. Pandemija je tako donekle doprinijela bržoj digitalizaciji sustava opće države, te su prema podacima OECD-a (za 52 zemlje članice i 6 zemalja nečlanica), u periodu od 2020. do 2021. godine uočene značajne promjene u načinu komunikacije s poreznim obveznicima, gdje je zabilježen pad od 55 % u osobnim posjetima, a povećan broj digitalnih kontakata za 30 %.³¹

Vlada RH je 17. ožujka 2020. godine na svojoj sjednici prihvatile paket od 63 mjere za pomoći gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa, prvenstveno s ciljem očuvanja radnih mjeseta i isplata plaća radnicima.

Između ostalog, odgođena su plaćanja javnih davanja (poreza na dohodak, poreza na dobit i doprinosa) na tri mjeseca, uz mogućnost produženja na još tri. Potom se omogućila obročna otplata duga na 24 mjeseca.

Vezano uz finansijsku likvidnost, za obveze prema HBOR-u i komercijalnim bankama omogućen je moratorij na tri mjeseca, a razmatrala se i odgoda plaćanja kredita građana. Očekivalo se i odobrenje novih kredita poslovnim subjektima za financiranje „hladnih pogona“.

Shodno donesenim mjerama, bilo je potrebno prilagoditi odnosno izmijeniti propise poreznog sustava radi zakonske regulacije provedbe mjera odgode plaćanja poreza ili obročne otplate istih. Zakonom o dopunama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 32/20), koji je stupio na snagu 20. ožujka 2020. godine, u OPZ se dodao članak 107.a kojim su definirane „posebne okolnosti“, te on navodi da:

³¹ OECD. Dostupno na [Executive summary | Tax Administration 2022 : Comparative Information on OECD and other Advanced and Emerging Economies | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/tax-administration/2022-comparative-information-on-oecd-and-other-advanced-and-emerging-economies_10333.html). Pristupano 17.06.2022

„(1) Posebne okolnosti podrazumijevaju dogadjaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.

(2) Ako posebne okolnosti iz stavka 1. ovoga članka utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza, dospijeće poreznih obveza nastalih i/ili dospjelih sukladno posebnim propisima može se odgoditi i/ili se može odobriti njihova obročna otplata.

(3) Porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mesta sufinanciranja plaća bit će za sufinancirane netoplaće oslobođen obveze plaćanja javnih davanja.

(4) Ako je zbog posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka poreznom obvezniku odlukama nadležnog tijela rad zabranjen, odnosno ako mu je rad onemogućen ili znatno otežan, može ga se u cijelosti ili djelomično osloboditi podmirivanja poreznih obveza.

(5) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka mogu se na drugačiji način propisati rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe nego što je propisano ovim Zakonom ili posebnim poreznim propisima.

(6) Za korisnika mjera prema ovom članku za kojeg se naknadno utvrdi da je ostvario prava za sebe ili druge osobe prema odredbama ovoga članka dostavom netočnih ili lažnih podataka primjenit će se odredbe o odgovornosti propisane zakonom, a mjera i njezini učinci će se poništiti.

(7) Za vrijeme trajanja odgode plaćanja i obročne otplate iz stavka 2. ovoga članka ne obračunavaju se kamate i zastara ne teče.

(8) Ministar financija pravilnikom će propisati provedbu ovoga članka.“³²

Pravilnik o dopunama Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 35/20) stupio je na snagu 24. ožujka 2020. godine i njime su se, zajedno sa OPZ-om propisala postupanja poreznog tijela u uvjetima nastupa posebnih okolnosti.

³² Porezna uprava. Propisi. Opći porezni zakon. Dostupno na [Propisi -\(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi-(porezna-uprava.hr)). Pristupano 15.06.2022.

4.1 MJERE PLAĆANJA POREZNIH DAVANJA

Mjere plaćanja poreznih davanja u takvima uvjetima podrazumijevale su:

- odgodu plaćanja dospjelih³³ poreznih obveza i
- obročnu otplatu odgođenih poreznih obveza.

Zahtjeve za odobravanjem postupaka u sklopu spomenutih mjera poduzetnici su Poreznoj upravi mogli dostavljati na više načina, poštjući pri tome snažne epidemiološke mjere i zabrane kretanja koje su u tom razdoblju bile na snazi. Tako je bila moguća dostava putem sustava ePorezna te putem web forme Pišite nam. Iznimno, paušalni porezni obveznici, uz postojanje objektivnih razloga nemogućnosti dostave elektroničkim putem mogli su neposrednim telefonskim kontaktom zatražiti usmeno podnošenje Zahtjeva.

Zahtjev za odgodu plaćanja poreza i doprinosa (slika 5) mogli su podnijeti poduzetnici iz članka 44. OPZ-a³⁴.

Isti je u žurnom postupku mogao biti odobren „urednom“ poreznom obvezniku od strane djelatnika Porezne uprave, ukoliko se utvrdilo da na dan podnošenja zahtjeva podnositelj nije imao dospjelog neplaćenog poreznog duga (ili ako je iznos poreznog duga bio manji od 200,00 kuna, koliko iznosi najmanji trošak ovršnog postupka). Iznimno, za poreznu obvezu PDV-a morao je biti ispunjen i dodatni kriterij³⁵.

Također, mjera se odnosila na one poduzetnike koji su imali pad prihoda u mjesecu koji je prethodio mjesecu podnošenja zahtjeva za mjere plaćanja poreza najmanje 20% u odnosu na isti mjesec prethodne godine ili ako su učinili vjerojatnim da će mu prihodi/primitci u narednom razdoblju od tri mjeseca od mjeseca podnošenja zahtjeva pasti najmanje 20% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Za dospjele obveze po osnovi PDV-a, podnositelj zahtjeva trebao

³³ Dospjelom poreznom obvezom prema čl. 71. aa Pravilnika o provedbi OPZ-a, smatra se svaka obveza koja prema posebnim propisima dospijeva do isteka roka od tri mjeseca nakon stupanja na snagu članka 107.a OPZ-a, odnosno do 20. 06. 2020., osim poreza na dodanu vrijednost gdje se dospjelom smatra ona obveza koja dopijeva u mjesecu koji slijedi nakon stupanja na snagu članka 107.a OPZ-a, odnosno koje dospijevaju u travnju (pa nadalje).

³⁴ „Poduzetnik u smislu ovoga Zakona jest svaka fizička ili pravna osoba, udružene osobe ili imovinska masa bez pravne osobnosti koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.“

³⁵ U prethodnoj godini nije ostvarena vrijednost isporuka dobara i usluga u iznosu većem od 7.500.000,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost te utvrđivanje osnovice prema obavljenim isporukama.

je dokazati da se ta dospjela obveza temelji na izdanim računima koji nisu naplaćeni. Odgoda plaćanja odobravala se bez obračuna kamata.

MINISTARSTVO FINANCIJA	
POREZNA UPRAVA	
PODRUČNI URED	
ISPOSTAVA	
MJESTO I DATUM	
ZAHTJEV ZA ODGODU PLAĆANJA USLJED POSEBNIH OKOLNOSTI	
1. PODACI O PODNOŠITELJU ZAHTJEVA	
1.1. OIB	1.2. NAZIV/IME I PREZIME
2. SADRŽAJ ZAHTJEVA	
Sukladno Općem poreznom zakonu te Pravilniku o provedbi Općeg poreznog zakona, podnosim zahtjev za odgodu plaćanja poreznih obveza na rok od tri mjeseca radi nastupa posebnih okolnosti uzrokovanih virusom COVID-19, odnosno bolesti SARS-CoV-2. Činjenice bitne za odlučivanje o zahtjevu:	
2.1. Do nastupa tih okolnosti sve porezne obveze su podmirene, odnosno na dan podnošenja ovog zahtjeva na porezno knjigovodstvenoj kartici je evidentiran dospjeli dug manji od 200,00 kuna	DA ☐ NE ☐
2.2. Uslijed nastupa posebnih okolnosti prihodi/primici su smanjeni za najmanje 20% u mjesecu koji prethodi mjesecu podnošenja zahtjeva, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine	DA ☐ NE ☐
2.3. Uslijed nastupa posebnih okolnosti prihodi/primici će biti smanjeni za najmanje 20% u naredna tri mjeseca, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine	DA ☐ NE ☐
2.4. U prethodnoj godini nije ostvarena vrijednost isporuka dobara i usluga u iznosu većem od 7.500.000,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost, poreznu osnovicu utvrđujem prema obavljenim isporukama, a izdani računi temeljem kojih je utvrđena obveza poreza na dodanu vrijednost nisu naplaćeni	DA ☐ NE ☐
3. OBRAZOŽENJE	
Za istinitost i vjerodostojnost podataka kao ovlaštena osoba odgovaram pod materijalnom i kaznenom odgovornošću	

POTPIS

Slika 5 „Zahtjev za odgodu plaćanja uslijed posebnih okolnosti“

Izvor: Porezna uprava. [Zahtjev za odgodu plaćanja.pdf \(porezna-uprava.hr\)](https://porezna-uprava.hr/Zahtjev za odgodu placanja.pdf). Pristupano 17.06.2022.

Po isteku roka odgode, ako poduzetnik nije bio u mogućnosti platiti odgođenu dospjelu poreznu obvezu po njezinom odgođenom dospijeću, imao je mogućnost podnošenja zahtjeva za obročnom otplatom bez obračuna kamata. Obročna otplata odobravala se najduže na 24 mjesечna obroka.

Kako je vidljivo na primjeru obrasca Zahtjeva za obročnu otplatu na slici 6, podnositelj zahtjeva morao je navesti na koje se od odgođenih dospjelih poreznih obveza zahtjev odnosi, želi li obročnu otplatu samo za dospjelu odgođenu obvezu (pri čemu je odobrenje takvog zahtjeva isključivalo mogućnost odobravanja obročne otplate za odgođene porezne obveze koje su dospjivale kasnije) ili želi obročnu otplatu za sve odgođene porezne obveze, dospjele i nedospjele u trenutku podnošenja zahtjeva, ali su tada nedospjele odgođene porezne obveze dospjivale i odobravala se obročna otplata za njihovo plaćanje, umjesto daljnje odgode.

MINISTARSTVO FINANCIJA	
POREZNA UPRAVA	
PODRUČNI URED	
ISPOSTAVA	
MJESTO I DATUM	
ZAHTJEV ZA OBROČNU OTPLATU ODGOĐENIH POREZNIH OBVEZA	
1. PODACI O PODNOSITELJU ZAHTJEVA	
1.1. OIB	1.2. NAZIV/IME I PREZIME
2. SADRŽAJ ZAHTJEVA	
Sukladno Općem poreznom zakonu te Pravilniku o provedbi Općeg poreznog zakona, podnosim zahtjev za obročnu otplatu obveza odgođenih uslijed nastupa posebnih okolnosti. Molim da mi se obročna otplata po modelu označenom niže.	
A. Obročna otplata samo za dospjelu odgođenu obvezu, pri čemu odobrenje zahtjeva isključuje mogućnost odobravanja obročne otplate za odgođene porezne obveze koje dospjivaju kasnije.	A ☐ B ☐
B. Obročna otplata za sve odgođene porezne obveze, dospjele i nedospjele u trenutku podnošenja zahtjeva, u kojem slučaju nedospjele odgođene porezne obveze dospjivaju i odobrava se obročna otplata za njihovo plaćanje, umjesto daljnje odgode.	DA ☐ NE ☐
Osim odgođenih poreznih obveza za koje se podnosi zahtjev za obročnu otplatu, ispunjavam uvjete za otpis odgođenih poreznih obveza budući da je ostvaren pad prihoda veći od 50%	DA ☐ NE ☐
Molim da mi se obročna otplata odobri na razdoblje od*	☐ mjeseci
* obročna otplata se može odobriti na najviše 24 mjeseca	
3. NAPOMENA	
Za istinitost i vjerodostojnost podataka kao ovlaštena osoba odgovaram pod materijalnom i kaznenom odgovornošću	

POTPIS

Slika 6 „Zahtjev za obročnu otplatu odgođenih poreznih obveza“

Izvor: Porezna uprava. [Obrasci \(porezna-uprava.hr\)](http://Obrasci (porezna-uprava.hr)). Pristupano 17.06.2022.

4.2 TRAVANJSKI PAKET MJERA

Paket mjera u travnju 2020. godine donio je dodatne promjene OPZ-a i Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona koje su stupile na snagu 9. travnja 2020. godine kao zakonske potpore mjerama.

Nove mjere pomoći obuhvaćeale su sufinanciranje plaća (4.000,00 kn) uz oslobođenje obveze plaćanja javnih davanja³⁶, oslobođenje podmirivanja poreznih obveza u cijelosti ili djelomično poreznim obveznicima kojima je zabranjen, onemogućen ili otežan rad, mogućnost odgode plaćanja dospjele obveze PDV-a³⁷, ovršni postupak u posebnim okolnostima te promjene u vezi PDV-a pri uvozu i oslobođenje od PDV-a za donacije.

Odredbama članka 107.a OPZ-a i članka od 71.1 do 71.n Pravilnika o provedbi OPZ-a bilo je predviđeno da porezni obveznici koji su zbog posebnih okolnosti u vremenu od 20. ožujka do 20. lipnja 2020. u odnosu na isto razdoblje u prethodnoj godine imali pad prihoda/primitaka od najmanje 50%, budu oslobođeni od plaćanja poreznih obveza. Oni obveznici koji su u prethodnoj godini ostvarili vrijednost isporuka dobara i usluga u iznosu većem od 7.500.000,00 kuna, bez PDV-a, temeljem podatka iz PD-a za 2019. godinu djelomično će se osloboditi podmirivanja dospjelih poreznih obveza proporcionalno postotku pada prihoda/primitka u usporedbi na isto razdoblje prethodne godine.

Stupanjem na snagu odredbi čl. 71.s Pravilnika o provedbi OPZ-a, rok za podnošenje prijave poreza na dobit produžen je do 30. lipnja 2020. godine, a datum podmirenja utvrđene porezne obveze odnosno povrata preplaćenog poreza je odgođen do 31. srpnja 2020. godine.

„Do navedenog datuma pomaknuti su rokovi za podnošenje drugih obrazaca i izvješća koja se u skladu sa Zakonom i drugim posebnim propisima podnose uz prijavu poreza na dobit ili iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dospijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje prijave poreza na dobit.“ (Crvenković i sur., 2020:17)

Kako pandemija ni u 2021. godini nije jenjavala, pravilnikom o dopunama Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (NN 26/21) koji je stupio na snagu 13. ožujka 2021. godine,

³⁶ HZZ. Dostupno na [hzz-provedbena-dokumentacija-potpore-za-ocuvanje-radnih-mjesta-koronavirus-290520-v3.pdf](https://www.hzz.hr/hzz-provedbena-dokumentacija-potpore-za-ocuvanje-radnih-mjesta-koronavirus-290520-v3.pdf). Pristupano 17.06.2022.

³⁷ Porezna uprava. Dostupno na [popis misljenja - Uputa o odgodi i plaćanju PDV-a za vrijeme... \(porezna-uprava.hr\)](https://www.porezna-uprava.hr/popis_misljenja_Uputa_o_odegi_i_placanju_PDV-a_za_vrijeme..._porezna-uprava.hr). Pristupano 17.06.2022.

produžen je rok za podnošenje Prijave poreza na dobit zajedno sa obrascima i izvješćima koji se temeljem drugih propisa dostavljaju uz PD obrazac za razdoblje 2020. godine (npr. TZ-1, SR, Obrazac OPZ-STAT-1, Obrazac PD-IPO, PD-DOP i dr.) te je navedene obrasce bilo potrebno dostaviti Poreznoj upravi najkasnije do 30. lipnja 2021. godine, kada je bila i valuta za obveze odnosno povrate preplaćenog poreza na dobit utvrđene po predanim prijavama nakon 13. ožujka 2021. godine. Svim prijavama predanim prije tog datuma, odnosno prije stupanja na snagu Pravilnika o provedbi OPZ-a, datum valute utvrđene obveze/povrata bio je datum predaje PD obrasca.

4.3 OSTALE MJERE

Upravni ugovor je također jedan od instituta koji temeljem članaka 101. do 103. OPZ-a omogućava poduzetnicima otplatu poreznog duga u jednakim mjesecnim obrocima, i to ne samo u posebnim okolnostima kakve traju unazad dvije godine, već je u primjeni u redovitim postupcima proizašlim iz porezno-dužničkih odnosa obveznika i poreznog tijela. Uz prilagođene kriterije, a „sukladno Pravilniku o provedbi OPZ-a, porezni obveznik kojem je Odlukom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske obustavljen rad i porezno tijelo mogu sklopiti Upravni ugovor u posebnim okolnostima radi namirenja poreznog duga za porezne obveze dospjele za vrijeme trajanja obustave rada, na način propisan člankom 71.z stavcima 2. do 4. Pravilnika. Osim toga, porezni obveznik kojem je Odlukom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske obustavljen rad, a kojemu su reprogramirane obveze temeljem predstečajne nagodbe, predstečajnog sporazuma, stečajnog plana, upravnog ugovora ili obročne otplate iz članka 71.h Pravilnika, može podnijeti Zahtjev za poček otplate neplaćenih reprogramiranih obveza iz navedenih postupaka koje dospijevaju u vrijeme obustave rada.“³⁸ Dakle, za neplaćene obveze dospjеле od 20.3.2020. do 20.6.2020. godine, koje nisu bile predmet odgode, mogao se sa poreznim tijelom sklopiti Upravni ugovor u posebnim okolnostima i to neovisno radi li se o obvezniku koji obavlja gospodarsku djelatnost ili ne.

Za vrijeme trajanja otplate upravnog ugovora kamatna stopa se obračunavala i dalje 6,11% za redovne upravne ugovore odnosno 3,11% za upravne ugovore sklopljene u posebnim okolnostima.

³⁸ Porezna uprava. Dostupno na [COVID arhiva \(porezna-uprava.hr\)](https://porezna-uprava.hr/COVID_arhiva/porezna-uprava.hr). Pristupano 17.06.2022.

Ovršni postupci na novčanim sredstvima dužnika radi namirenja nisu bili pokretani za vrijeme trajanja posebnih okolnosti.

Jedna od mjera pomoći također je bila i „Pravo na nadoknadu plaćenih svih ili dijela fiksnih troškova“ koju su mogli ostvariti oni poduzetnici kojima je „Odlukom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske“ od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad a bilježili su pad prihoda/primitaka u određenom mjesecu tekuće godine u odnosu na isti mjesec 2019. godine od najmanje 60%.

Tako se „pod fiksnim troškovima podrazumijevaju: mjesecni trošak najma, zakupa odnosno koncesijske naknade poslovnog prostora u kojem se obavlja djelatnost, trošak obvezne pričuve, mjesecni trošak električne energije, vode uz pripadajuće naknade, plin, troškovi vezani uz korištenje toplinarske mreže i odvoz komunalnog otpada, trošak komunalne naknade, mjesecni trošak direktnе spomeničke rente, mjesecna pristojba HRT-a, mjesecna naknada za javno korištenje glazbe, mjesecna pretplata na dnevne, tjedne i mjesecne tiskovine, mjesecni trošak interneta i fiksne telefonske linije, mjesecni trošak usluge knjigovodstvenog servisa i 1/12 iznosa godišnje naknade za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i igre klađenja, izuzev godišnje naknade za internet klađenja i internet casina.“³⁹. Mjera se odnosila na točno određene djelatnosti, zahtjevi su se podnosiли također Poreznoj upravi, a po obradi zahtjeva Porezna uprava je elektroničkom razmjenom dostavljala podatke o statusu zahtjeva sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, nakon čega je slijedila isplata naknada poduzetnicima čiju su zahtjevi bili odobreni.

Izmjenama Zakona o porezu na dobit koje su stupile na snagu 20. ožujka 2020. godine, omogućeno je poreznim obveznicima da umanje poreznu osnovicu za iznos primljenih potpora radi ublažavanja negativnih posljedica u slučaju nastanka posebnih okolnosti u smislu odredbi OPZ-a (također izmjena i Zakona o porezu na dohodak). U redovitom poslovanju, sukladno računovodstvenim standardima, svi prihodi od potpora smatraju se prihodima pa je porezni tretman ove vrste potpora još jedna porezna olakšica.

³⁹ Porezna uprava. Dostupno na [UputaMjereCovid \(porezna-uprava.hr\)](http://UputaMjereCovid (porezna-uprava.hr)). Pristupano 17.06.2022.

4.4 SMANJENJE VISINE PREDUJMOVA ZA VRIJEME TRAJANJA POSEBNIH OKOLNOSTI

Članak 34. Zakona propisuje plaćanje predujam poreza na osnovi porezne prijave za prethodno porezno razdoblje i to mjesечно do kraja mjeseca za protekli mjesec. Nadalje, drugi stavak istog članka navodi da „Porezna uprava može, na temelju obavljenog nadzora ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju poreznog obveznika, te na zahtjev poreznog obveznika, rješenjem izmijeniti visinu mjesecnih predujmova poreza na dobit.“⁴⁰

U sklopu donesenih mjera, poduzetnike za koje je imala saznanja da nisu obavljali djelatnost u ožujku 2020. godine, Porezna uprava je po službenoj dužnosti oslobađala plaćanja predujmova poreza na dobit (i dohodak). Ostali poduzetnici mogli su od Porezne uprave zatražiti smanjenje ili ukidanje predujmova.

Uz Zahtjev za smanjenje predujmova poreza na dobit poduzetnici prilažu i „temeljna finansijska izvješća za proteklo i tekuće porezno razdoblje (Bilancu i Račun dobiti i gubitka“ sukladno članku 48. stavku 5. Pravilnika.

U nastavku je prikazan postupak smanjenja predujmova poreza na dobit na zahtjev poreznog obveznika, na primjeru trgovačkog društva XX d.o.o., OIB 12345678910. Porezni obveznik je predao poreznu prijavu za 2020. godinu gdje je iskazao ukupne prihode u iznosu od 1.700.810,00 kn i ukupne rashode u iznosu od 1.250.900,50 kn, prema čemu ostvarena dobit iznosi 449.909,50 kn, što je ujedno i porezna osnovica obzirom da obveznik nije imao iskazane stavke povećanja dobiti/smanjenja gubitka odnosno smanjenja dobiti/povećanja gubitka kao ni stavaka poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja niti gubitaka prenesenih iz ranijih razdoblja. Prema iskazanim stawkama porezna obveza iznosi 53.989,14 kn (porezna stopa od 12%), a predujmovi za sljedeće porezno razdoblje 3.749,25 kn (kod izračuna predujma za buduće razdoblje primjenjuje se porezna stopa od 10%, na snazi od 01.01.2021. godine).

Obzirom na smanjeni opseg poduzetničke aktivnosti u tekućoj, 2021. godini, obveznik je zahtjevom od 20. listopada 2021. godine zatražio izmjenu predujmova. Zahtjevu je priložen PD obrazac za porezno razdoblje od 01.01.2021. godine do kraja mjeseca koji prethodi mjesecu podnošenja zahtjeva, dakle do 30.09.2021. godine (slika 7) te RDG i Bilancu za isto razdoblje.

⁴⁰ Članak 34. Zakona. Dostupno na [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](http://Propisi - (porezna-uprava.hr)). Pristupano 17.06.2022.

PRIJAVA POREZA NA DOBIT			
za razdoblje od	01.01.2021.	do	30.09.2021.
(dan, mjesec, godina)		(dan, mjesec, godina)	
Osobni identifikacijski broj (OIB)		12345678910	
Naziv / ime i prezime poreznog obveznika			
XX d.o.o			
UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE			
u kunama i lipama			
R. br.	Opis	Svota	
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA			
1.	UKUPNI PRIHODI	370.200,00	
2.	UKUPNI RASHODI	680.030,00	
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	0,00	
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	309.830,00	
IV. POREZNA OSNOVICA			
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)		
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)		
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)		
V. POREZNI GUBITAK			
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. - r. br. 35.) ili (r. br. 4. - r. br. 26. + r. br. 35.)	309.830,00	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)		
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	309.830,00	
VI. POREZNA OBVEZA			
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)		
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	10,00%	
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	0,00	
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA			
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	0,00	
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)		
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	0,00	
56.	Uplaćeni predujmovi		
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)		
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)		
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	12	0,00

Slika 7 „PD obrazac za XX d.o.o. za 2021. godinu“

Izvor: Prilagodila autorica

Uvidom u podneseni PD obrazac (prikazan na slici 7), kao i uvidom u dostavljena finansijska izvješća utvrđeno je da iskazani podaci prikazuju gubitak u poslovanju tekućeg razdoblja te je obveznikov zahtjev usvojen i rješenjem su utvrđeni predujmovi poreza na dobit u visini od 0,00 kn koji vrijede do donošenja novog rješenja⁴¹ ili do mjeseca u kojem će biti predana prijava poreza na dobit za 2021. godinu (istekom poreznog razdoblja). Slike 8 i 9 prikazuju primjer rješenja o odobrenoj izmjeni predujmova poreza na dobit obvezniku XX d.o.o.

Rješenjem se određuje izmijenjeni predujam poreza na dobit od mjeseca listopada, dakle predujam za mjesec kada je podnesen zahtjev. Dospijeće tog predujma je 30.11.2021. godine, jer se prema zakonskim odredbama predujmovi podmiruju zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Žalba na rješenje ne odgađa njegovo izvršenje.

Usvajanjem zahtjeva obveznika i smanjenjem visine predujma, u ovom konkretnom primjeru u iznosu od nula kuna, olakšava se finansijski položaj poduzetnika u okolnostima smanjene likvidnosti do, u najvećem broju slučajeva, podnošenja nove porezne prijave za proteklo porezno razdoblje.

⁴¹ Zakonom nisu propisana ograničenja u promjenama predujma u jednom poreznom razdoblju (uz opravdane razloge), jednom smanjeni predujmovi mogu se povećati i obratno.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED ZAGREB
ISPOSTAVA _____

KLASA: UP/I-410-23/21-21/
URBROJ: 513-07-__-__-21-2

Zagreb, 25. listopad 2021. godine

OIB: 12345678910

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured Zagreb, Ispostava _____, u predmetu utvrđivanja predujma poreza na dobit, na temelju članka 95. stavka 1. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 42/20), članka 11. točka 3. Zakona o poreznoj upravi (Narodne novine, broj 115/16 i 98/19), te članka 34. stavka 2. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20) i članka 48. stavka 2. Pravilnika o porezu na dobit (Narodne novine 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20, 1/21), donosi:

P O R E Z N O R J E Š E N J E

I. Poreznom obvezniku XX d.o.o. iz Zagreba, Ulica 00, OIB: 12345678910, odreduje se predujam poreza na dobit od mjeseca listopada godine 2021. (dospijeće 30.11.2021.), do donošenja novog rješenja, odnosno do mjeseca u kojem će biti predana prijava poreza na dobit za 2021. godinu. Predujam poreza na dobit utvrđuje se u iznosu od 0,00 kn.

II. Utvrđeni iznos predujma poreza na dobit plaća se mjesечно, do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

III. Predujam poreza na dobit uplaćuje se u korist računa HRxxxxxxxxxxxxxx uz obveznu naznaku modela „HR68“ i poziva na broj primatelja 1651- 12345678910.

IV. Na nepravodobno uplaćene iznose predujma poreza na dobit obračunava se i plaća zatezna kamata.

V. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Iznos mjesечnog predujma poreza na dobit utvrđen je temeljem članka 34. stavka 1. Zakona o porezu na dobit, a po podnošenju prijave poreza na dobit za 2020. godinu.

U prijavi poreza na dobit za razdoblje od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine predane dana 30.06.2021. godine, iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 1.700.810,00 kuna, ukupni rashodi u iznosu od 1.250.900,50 kuna, dobit u iznosu od 449.909,50 kuna, porezna osnovica u iznosu od 449.909,50 kuna te su utvrđeni mjesечni predujmovi u iznosu od 3.749,25 kuna.

1

Slika 8 Primjer „Poreznog rješenja o izmjeni predujma poreza na dobit“, str.1

Izvor: Izrada autorice

Porezni obveznik je 20.10.2021. godine dostavio zahtjev i popratnu dokumentaciju za izmjenom predujmova poreza na dobit za 2021. godinu. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju za razdoblje od 01.01.2021. do 30.09.2021. utvrđen je novi predujam u iznosu od 0,00 kn.

Sukladno članku 28. Zakona o porezu na dobit, porez na dobit plaća se po stopi od 10,00% na utvrđenu poreznu osnovicu.

Rok plaćanja predujma poreza na dobit propisan je u članku 34. stavak 1. Zakona o porezu na dobit.

Na nepravodobno uplaćene iznose predujma poreza na dobit plaća se zatezna kamata sukladno članku 130. Općeg poreznog zakona, članku 29. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18) i članku 3. Zakona o kamatama (Narodne novine, broj 94/04 i 35/05).

Žalba ne odgađa izvršenje ovog rješenja temeljem članka 186. stavka 2. Općeg poreznog zakona.

Prema članku 9. stavku 2. točki 60. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16) na ovo rješenje se ne plaća upravna pristojba.

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba u roku 30 dana od dana primitka rješenja.

Žalba se predaje u dva primjerka ovoj Ispostavi Porezne uprave prema sjedištu ili mjestu izdavanja, neposredno ili putem pošte preporučeno ili putem elektroničkog sustava Porezne uprave, odnosno može se izjaviti i usmeno na zapisnik, a podnosi se Ministarstvu financija, Samostalnom sektoru za drugostupanjski postupak.

Sukladno Napomeni u Tar. br. 3. Tarife iz Priloga I Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine, broj 92/21, 93/21-ispravak i 95/21-ispravak) upravna pristojba ne plaća pred tijelima državne uprave.

SLUŽBENA OSOBA

Ime Prezime

Dostaviti:
1. Obvezniku
2. Pismohrana, ovdje

2

Slika 9 Primjer „Poreznog rješenja o izmjeni predujma poreza na dobit“, str. 2

Izvor: Izrada autorice

Osim posebnih okolnosti izazvanih epidemijom koronavirusa, dogodile su se nove okolnosti izazvane prirodnom katastrofom.

Nakon razornog potresa u prosincu u 2020. godine na području Siska i Petrinje, od čije su jačine stradala i mnoga druga mjesta i gradovi kontinentalne Hrvatske, država je također brzom intervencijom nastojala olakšati već ionako tešku situaciju gospodarstvenicima na pogodjenim područjima pa je tako „Porezna uprava bez zahtjeva poreznih obveznika s područja Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije u kojima je proglašena katastrofa uzrokovana potresom (Petrinja, Sisak, Glina, Lekenik, Sunja, Donji Kukuruzari, Majur, Hrvatska Kostajnica, Dvor, Gvozd, Topusko, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Velika Gorica, Zaprešić, Kravarsko, Pisarovina, Pokupsko) „po službenoj dužnosti“ utvrdila predujam poreza na dobit i predujam poreza na dohodak u iznosu od 0,00 kuna.“⁴²

Mjera se odnosila na zaduženja akontacija koje su dospijevale na naplatu do podnošenja prijave poreza na dohodak odnosno poreza na dobit za 2020. godinu u 2021. godini.

⁴² Porezna uprava. Dostupno na [Potres_informacije \(porezna-uprava.hr\)](http://Potres_informacije (porezna-uprava.hr)). Pristupano 17.06.2022.

5. ZAKLJUČAK

Obavljanje poduzetničke djelatnosti nosi svoje rizike, a onaj „zakonski“, vezan uz česte promjene propisa, uvođenje novih odnosno viših poreznih obveza kao i uz promjenjive uvjete obavljanja djelatnosti, u našoj je zemlji prilično izražen. Stoga se poreznom reformom nastojalo postići porezno i administrativno rasterećenje poduzetnika, poboljšati investicijsku klimu, ali i rasteretiti primanja građana te ih na taj način privući za ostanak i rad u RH, jer je nedostatak radne snage također jedan od problema današnjih poduzetnika.

Oporezivanje dobiti također je bilo obuhvaćeno poreznom reformom. Početno visoka stopa i složeni načini oporezivanja opterećivale su porezne obveznike, posebno one male te se snižavanjem poreznih stopa u oporezivanju dobiti, koja se u odnosu na početnu prepolovila i sada iznosi 10 % za većinu obveznika poreza na dobit, kao i dodavanjem poreznih olakšica, nastojalo postići jednostavnije i ravnomjernije porezno opterećenje.

Negativne učinke na gospodarstvo na globalnoj razini, kada je radi *COVID-19* pandemije i mjera uvedenih za njeno suzbijanje dolazilo do ograničenja u kretanju i radu te do prekida u opskrbnim lancima, vlade su nastojale ublažiti donošenjem mjera i time nastojale pomoći gospodarstvenicima u osiguranju likvidnosti, gospodarske aktivnosti i očuvanju zaposlenosti.

Nakon donošenja niza mjera Vlade Republike Hrvatske, žurnim dopunama Zakona i Pravilnika omogućila se brza reakcija poreznih tijela na novonastale okolnosti koje su uzrokovale gospodarsku štetu u poslovanju poduzetnika. Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti poduzetnicima, urednim poreznim obveznicima koji u trenutku podnošenja zahtjeva nisu imali porezni dug ili je on bio zanemariv, omogućena je beskamatna odgoda plaćanja poreznih obveza na tri mjeseca uz mogućnost produljenja beskamatne odgode na još tri mjeseca te otpis obveza. Po prestanku posebnih okolnosti moguće je bilo beskamatno otplaćivati dospjele obveze do 24 rate. Poduzetnicima za koje Porezna uprava imala saznanja da ne obavljaju djelatnost u dijelu ožujka 2020. godine po službenoj je dužnosti ukidala predujmove poreza na dobit i poreza na dohodak, dok su ostali mogli od Porezne uprave, ovisno o okolnostima, zatražiti smanjenje ili ukidanje predujmova. Produceni su bili i rokovi za dostavu prijava poreza na dobit te financijska izvješća, a svaka primljena potpora, naknada i druga davanja povezana uz posebne okolnosti isključuje se iz prihoda/primitaka (učinak duplog priznavanja troška).

Dakle, opća je država nastojala brzo i jednostavno, bez dodatnog administriranja pomoći privatnom sektoru odričući se dijela svojih prihoda i dodjelom finansijskih potpora. No, čini se, posebnim okolnostima nije kraj jer se krizne situacije nižu jedna za drugom. Kraj pandemije se ne nazire, a svijet se suočava sa ratnim zbivanjima, inflacijom, poremećajima u opskrbi energentima i mnogim drugim aktualnostima. Uz navedeno, dodatni izazov za poduzetnike, ali i ne samo za njih, u RH je i skoro uvođenje eura kao službene valute i procesi prilagodbe za poslovanje u eurima.

6. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: ANDREA GRIZELJ

Matični broj studenta: 0234057104

Naslov rada: UTJECAJ POSEBNIH OKOLNOSTI NA OPOREZIVANJE
OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristila sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirala niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam navela autora i izvor te ih jasno označila znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spremna sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

07. srpnja 2022. godine

7. POPIS LITERATURE

7.1 KNJIGE I RADOVI

1. Balog, A. i Lešić, D. (2021) Temelji poreznog sustava: priručnik za studente. Zaprešić: Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić.
2. Cipek, K. i Eljuga, A., Izravni, neizravni i imovinski porezi – povijesni pregled, značajke i komparativna analiza. (2019) Zagreb: Porezni vjesnik.
3. Crvenković, Š., Dominić, B., Grebenar, A., Herceg, M., Kalčić, R., Kraljić, J.,...Romančuk, T. (2020) Prijava poreza na dobit za 2019. godinu. Zagreb: Porezni vjesnik.
4. Crvenković, Š., Dominić, B., Grebenar, A., Herceg, M., Kalčić, R., Kraljić, J.,...Romančuk, T. (2021) Prijava poreza na dobit za 2020. godinu. Zagreb: Porezni vjesnik.
5. Dominić, B., Grebenar, A., Halusek Sorić M., Herceg, M., Kalčić, R., Krajnović, M., ...Škrapec, V. (2022) Prijava poreza na dobit za 2021. godinu. Zagreb: Porezni vjesnik,
6. Dominić, B., Grebenar, A. i Herceg, M., (2021) Zakon o porezu na dobit s komentarom i provedbeni propisi. Zagreb: Porezni vjesnik.
7. Dominić, B., Grebenar, A. i Herceg, M., (2020) Predujam i plaćanje godišnje porezne obveze u uvjetima posebnih okolnosti. Porezni vjesnik 29 (6/2020), 27-34.
8. Grebenar, A., i Dominić, B., Herceg, M., (2020) Novosti u Zakonu o porezu na dobit. Porezni vjesnik 29 (1/2020), 42-54.
9. Grebenar, A., i Dominić, B., Herceg, M., (2021) Novosti u oporezivanju dobiti. Porezni vjesnik 30 (1/2021), 68-76.
10. Gregurek, M., () Porezni sustav Europske unije, V izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zaprešić: Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić.
11. Houška, M. i Zlatar Guran, M. (2021) Procjena porezne osnovice. Porezni vjesnik 30 (9/2021), 50-63.
12. Houška, M. (2022) Porezni postupak kod poreza po odbitku. Porezni vjesnik 31 (5/2022), 48-63.
13. Kalčić, R. i Vuraić Kudeljan, M., (2021) Porezna reforma 2016. – 2021. Zagreb: Porezni vjesnik.
14. Kereta, J. (2020) Sustav ranog upozorenja na strateške rizike u međunarodnom poslovanju. Doktorski rad. Zadar: Sveučilište u Zadru.

15. Kereta, J. (2021) Upravljanje rizicima: priručnik za studente. Zaprešić: Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić.
16. Kliska, S. i Santini, G. (2006). Vodič za razumijevanje poreza. Zagreb: Rifin d.o.o.
17. Kovač, I. (2020) Refleksije pandemije COVID-19 i utjecaj na međunarodno poslovanje. U: Tica, J. & Baćić, K. (ur.) Ekonomski politici Hrvatske u 2021. : Hrvatska poslije pandemije. Zagreb: Hrvatsko društvo ekonomista, 376-392. Preuzeto s <https://www.bib.irb.hr/1094474>. (15.06.2022)
18. Kunji, Ž. i Stojanović, S. (2021) Pandemija covid-19: utjecaj na gospodarstvo i mјere za ublažavanje krize u Republici Hrvatskoj. SKEI–Međunarodni interdisciplinarni časopis, 2 (1), 16-29. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/262878>. (15.06.2022)
19. Lešić, D. (2015). NEPROFITNE UDRUGE KAO NOSITELJI RAZVOJA SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ. Obrazovanje za poduzetništvo - E4E, 5 (2), 83-95. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/149532>. (15.06.2022)
20. Redžić, A. i Ciglević, M. (2020) Pandemija COVID 19 i gospodarske mјere: što smo naučili? U: Financije, pravo i porezi, Zagreb: TEB, 6/20, 54-64.
21. Slovinac, I., (2022) Obračun poreza na dobit u paušalnom iznosu za 2021.U: Financije, pravo i porezi, Zagreb: TEB, 1/22, 336-340.
22. Šimurina, N., Dražić Lutolsky, I., Barbić, D. i Dragija Kostić, M. (2018) Osnove porezne pismenosti. Zagreb: „Narodne novine“.
23. Vuraić Kudeljan, M. (2022) Provedena porezna reforma u rezdoblju od 2016. do 2021. Porezni vjesnik 31 (1/2022), 20-34.

7.2 ZAKONI I PROPISI

1. Opći porezni zakonom („Narodne novine“ broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20)
2. Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20)
3. Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (NN broj 45/19, 35/20, 43/20, 50/20, 70/20, 74/20, 103/20, 114/20)
4. Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14)
5. Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20)

6. Zakon o računovodstvu („Narodne novine“ broj 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20-Ispravak)
7. Zakonu o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22; Rješenje USRH 99/13, 153/13)
8. Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19)
9. Zakonom o sudskom registru („Narodne novine“ broj 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15, 40/19, 34/22).

7.3 INTERNETSKI IZVORI

1. HZZ. (n.d.) Očuvanje radnih mesta. [hzz-provedbena-dokumentacija-potpore-za-ocuvanje-radnih-mjesta-koronavirus-290520-v3.pdf](#). (17.06.2022.)
2. OECD. (30.07.2020) [Tax Administration Responses to COVID-19: Assisting Wider Government - OECD \(oecd-ilibrary.org\)](#) (17.06.2022.)
3. OECD. (2022) [Executive summary | Tax Administration 2022 : Comparative Information on OECD and other Advanced and Emerging Economies | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](#). (17.06.2022.)
4. Porezna uprava. (n.d.) [COVID_arhiva \(porezna-uprava.hr\)](#). (17.06.2022.)
5. Porezna uprava. (n.d.) Najčešće postavljena pitanja vezana uz paket mjera donesenih u proljetnom valu epidemije izazvane širenjem virusa covid-19. [NPP COVID mjere \(porezna-uprava.hr\)](#). (17.05.2022.)
6. Porezna uprava. (n.d.) Porezi. Porez na dobit. [Porezni sustav - Porez na dobit \(porezna-uprava.hr\)](#). (15.06.2022.)
7. Porezna uprava. (n.d.) Porezna reforma. [Porezna uprava | PoreznaReforma2019 \(porezna-uprava.hr\)](#). (15.06.2022.)
8. Porezna uprava. (n.d.) Propisi. [Propisi - \(porezna-uprava.hr\)](#). (15.06.2022.)
9. Porezna uprava. (n.d.) [Potres informacije \(porezna-uprava.hr\)](#). (17.06.2022)
10. Porezna uprava. (n.d.) [UputaMjereCovid \(porezna-uprava.hr\)](#). (17.06.2022.)
11. Porezna uprava. (27.06.2022) Vijesti. [Porezna uprava | Vijest \(porezna-uprava.hr\)](#) (28.07.2022.)
12. Porezna uprava. (20.03.2020.) Vijesti. [Porezna uprava | Vijest \(porezna-uprava.hr\)](#) (17.16.2022.)

13. Slovinac, I. (23.12.2021) „Rokovi predaje GFI-a i poreznih prijava kod statusnih promjena i prestanka poslovanja“, TEB. [Porezne prijave kod statusnih promjena | TEB poslovno savjetovanje](#). (17.06.2022.)
14. Vlada RH, (2016) Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. - 2020. Dostupno na [OCR Program_Vlada_R- 2016_2020.pdf \(gov.hr\)](#). (15.06.2022.)
15. Vlada RH. Vijesti. (17.03. 2020) [Vlada Republike Hrvatske - Vlada prihvatile paket mjera za pomoć gospodarstvu uslijed epidemije koronavirusa \(gov.hr\)](#) Pristupano 17.06.2022.)
16. Worl Health Organization. (11.03.2020.) WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020. Preuzeto s [WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020](#). (15.06.2022.)

8. POPIS SLIKA I TABLICA

8.1 POPIS SLIKA

Slika 1 „Podjela prema pripadnosti državnim/županijskim/gradskim/općinskim proračunima“	7
Slika 2 „Provedene mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2019.“	9
Slika 3 „Provedene mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva u 2019.“	10
Slika 4 „Pregled rokova predaje poreznih prijava“	26
Slika 5 „Zahtjev za odgodu plaćanja uslijed posebnih okolnosti“	33
Slika 6 „Zahtjev za obročnu otplatu odgođenih poreznih obveza“	34
Slika 7 „PD obrazac za XX d.o.o. za 2021. godinu“	39
Slika 8 Primjer „Poreznog rješenja o izmjeni predujma poreza na dobit“, str.1	41
Slika 9 Primjer „Poreznog rješenja o izmjeni predujma poreza na dobit“, str. 2	42

8.2 POPIS TABLICA

Tablica 1 „Prikaz financijskog utjecaja procjene učinaka porezne reforme od 2016. do 2021.“	13
Tablica 2 „Utvrđivanje porezne osnovice“	18
Tablica 3 „Polazni model prijave poreza na dobit“	25

ŽIVOTOPIS

Andrea Grizelj

Datum rođenja: 26. rujna 1973. | Državljanstvo: hrvatsko | agrizelj95@gmail.com

• RADNO ISKUSTVO

19. SIJEČNJA 2009. – TRENUTAČNO – Zaprešić, Hrvatska
POREZNA REFERENTICA – MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA

• OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

17. STUDENOGA 2020. – Vladimira Novaka 23, Zaprešić, Hrvatska
STRUČNA PRVOSTUPNICA EKONOMIJE – Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić

www.bak.hr

• JEZIČNE VJEŠTINE

Materinski jezik/jezici: **HRVATSKI**

Drugi jezici:

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna produkcija	Govorna interakcija	
ENGLESKI	B1	B1	B1	B1	B1

Razine: A1 i A2: temeljni korisnik; B1 i B2: samostalni korisnik; C1 i C2: iskusni korisnik

• DIGITALNE VJEŠTINE

Moje digitalne vještine

Rad na raunalu | MS Office (Word Excel PowerPoint) | Internet

• VOZAČKA DOZVOLA

Vozačka dozvola: B